

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ogrska kriza.

Na Dunaju, 21. februarja.

Že več kot tri tedne je tega, kar je bila ogrska vladna stranka s Tiszom na čelu na volišču poražena in je koalirana opozicija zadobila v parlamentu večino. Tisza je takoj izvajal posledice iz tega svojega upravnega strahovitega poraza in je podal demisijo, ki je bila takoj sprejeta. A kroni se še vedno ni posrečilo, dobiti novega ministrskega predsednika. Ministrska križa traja že tri tedne, a še danes se čisto nič ne ve, kaj da bo.

Najprej je krona mislila, da bo mogoče od opozicijskih strank odtrgati nekaj frakcij in jih združiti z ostankom stare vladne stranke. Ti elementi naj bi se združili na programu dualizma, v namen, da se ohrani sedanja državno-pravna uredba monarhije. Na dualizmu je največ ležale kroni in ohranila bi ga rada tudi za najvišjo eno. Ali izkazalo se je, da ga sploh ni moža, ki bi hotel le poskusiti, da se s pomočjo stare vladne stranke ustanovi nova, dualizmu vdana večina.

Potem so se začela pogajanja z opozicijo. Ko je ta videla, da misli krona na novo večino s staro vladno stranko, se je trdno združila in kot krepko organizovana koalicijska zahtevala, da se njej izroči državna uprava. Fran Kossuth je šel kot kak zmagovalec v cesarski dvorec na Dunaj naznaniti svoje pogoje.

Krona teh pogojev ni sprejela, dasi Kossuth nikakor ni zahteval, da naj se uresniči ves program njegove stranke.

Koalirana opozicija namreč v programatičnem oziru ni enotna. Kossuthova stranka stoji na tradicijah iz l. 1848. in zahteva za Ogrsko popolno neodvisnost od Cislitvanske, popolno samostalnost. Po programu Kossuthove stranke naj bo med Cislitvansko in med Ogrsko personalna unija. Ali v koalirani opoziciji so tudi elementi, ki ne stojijo na tem stališču in zato je moral

Kossuth svoje zahteve za sedaj omejiti in skrbeti.

Opozicija se je postavila na stališče, da naj se razmerje med Cislitvansko in med Ogrsko ne spremeni naenkrat, marveč polagoma. Dualizem naj se v etapah odpravi tako, da se zdaj odstrani en del, drugi zopet drug del, dokler sam vsled oslajenja ne izgine in ne stopi na njegovo mesto personalna unija. Ta načrt je za Ogrsko toliko ugodnejši, ker ima po tem načrtu utemeljeno upanje, da bo svojo domačijo uredila in pripravila za prihodnost na stroške Cislitvanske.

Krona se je pač izrekla za to, da se ugotovi zahtevam koalirane opozicije na gospodarskem polju, privolila je v carinsko samostojnost Ogrske, neče pa ugledati Kossuthovim zahtevam glede armade.

To je vzrok dolgotrajne krize, to je vzrok, da traja ta ministrska križa že kar tri tedne in da še vedno nihče ne ve, kakšen bo konec.

Zdaj se govori o ustanovitvi prehodnega ministrstva.

S tem bi bilo pomagano le toliko, da bi se moglo konstitucionalno vladati — več pa ne, kakaj koalirana opozicija tudi taki vladi ne bo ničesar dovolila, če ne dobi za to zahtevanih koncesij. Novo ministrstvo bi imelo pravzaprav samo vlogo posredovalca med krono in opozicijo.

V dunajskih političnih krogih vlada prepričanje, da kroni vsi ti poskusi ne bodo nič pomagali in da se bo morala ukloniti pogojem, ki jih je določil Fran Kossuth.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Z mandžurskega bojišča.

General Kuropatkin poroča carju Nikolaju:

Sovražnik je 16 t. m. obstreljeval iz Vandziavopa, nasproti Sandepa, naše okope pri Cantahonanu in na valil na naše pozicije, a je bil odbit. Na naši strani sta bila ranjena dva častnika. V petek 17 t. m. so Ja-

ponci postirali proti našemu voju, ki je stražil gorski prelaz 15 vrst jugovzhodno od Tsinhošana, štiri topove in z njimi obstreljeval naše pozicije.

Japonci nadaljujejo svojo ofenzivo pri Tsihenšingu. Naši voji so odbili sovražnika in 19 t. m. osvojili Dopindušan. 18 t. m. je prišla straža pod poveljstvom stotnika Eksa v bližino vasi Lišapu, 10 vrst severovzhodno od Šaguina. Med Lišapom in Šaguinom je uničila japonsko skladišče živil in uplenila en transportni voz z živili. Ker jo je sovražnik obkolil od treh strani, se je morala patrulja umakniti.

Iz Tokija pa se javlja:

Rusi so 19 t. m. nasproti japonskemu centru prodirali proti levemu krilu in so se tudi iz Tašana jeli pomikati proti jugu. Nekaj oddelkov je prodrlo 15 milj daleč proti zapadu; končno so se Rusi ustavili pri Hanghiataju, poldrugo miljo severozapadno od Vanhiakuanca. Rusi še vedno bombardirajo posamezne dele japonskih pozicij.

V ponedeljek 20. t. m. je ruska pehota navalila na Fangšan. Rusi so v noči na ponedeljek obstreljevali Papstaj s težkimi topovi.

General Kuropatkin biva sedaj v Fušunu. Rusi se živo gibljejo ob japonskem desnem krilu. Najeli so več Kitajcev, da bi poskusili zažgati japonska skladišča. Japonci so v Tajrenu ujeli sedem takih Kitajcev, ki so izpovedali, da so jim Rusi dali 600 taelov in jim obljubili še 20.000 taelov, ako se jim posreči, zažgati kako japonsko skladišče.

General Gripenberg.

Napram poročevalcu lista »Rus« se je general Gripenberg izjavil o boju pri Sandepu:

Samo na zapadni fronti je napad na Japonce mogoč; eenter je preveč utrjen. Ko se je Gripenberg vračal z bojišča, je dobil od Kuropatkina brzojavko: »Pomagajte pojasniti, kje se nahaja glavna sila sovražnika.«

Med Kuropatkinom in Gripenbergom je preje vladalo najboljšo prijateljsko razmerje.

»Echo de Paris« poroča o Gripenbergovem sprejemu pri carju to le:

Gripenberga je v soboto sprejel car v posebni avdijenci. Sprejem je bil zelo hladen. Na njegova obširna izvajanja je odvrnil car, da deli popolnoma Kuropatkinove strategične nazore in da ne more odobriti Gripenbergovega postopanja. S tem je bila avdijenca končana.

Tretje rusko brodovje.

Kakor se poroča iz Frederikshavn, se je rusko brodovje v noči na torek vsidralo v morskem zalivu Skagen, da se preskrbi s premogom. Ladjeve obstoji iz pet oklopnih, dveh križark in štirih transportnih ladij. Spremljajo je danske vojne ladje topničarka »Guldbordsund« in torpedovka »Seobjoernen«.

Eskaadra admirala Nebogatova odpluje danes iz Skagena in se baje ne ustavi preje kakor v Tangeru, kjer že čakajo nanjo tri transportne ladje s premogom.

Izpred Vladivostoka.

Iz Tokija se brzojavlja: Rusi pričakujejo, da Japonci v kratkem navalijo na Vladivostok in se z ozrom na to močno utrujejo na mandžurskem bregu reke Tumen.

General Steselj.

Iz Carigrada se poroča, da se general Steselj iz neznanih vzrokov ni hotel odzvati sultanovemu vabilu, ga obiskati, marveč se je nenadoma odpravil iz Carigrada.

Kakor se javlja, je včeraj dopoldne dospel v Feodosijo, kjer je bil slovesno sprejet.

Državni zbor.

Dunaj, 21. februarja. Koroški poslanci Dobernig, Lemisch in Orasch so interpellirali zaradi jezi-

kovne uprave v takozvanih utrakvi stičnih šolah na Koroškem, oziroma zaradi tozadevnega vprašanja slovenskih poslancev v seji 31. januarja. Interpelantje so razlegali šolstvo na Koroškem ter protestovali proti vmešavanju (?) slovenskih poslancev v koroške deželne razmere. Zahtevali so, naj minister odgovori na interpelacijo poslancev dr. Žitnika in dr. Ploja, da dejanske (?) razmere v deželi in potrebe (?) in želje (?) domačega prebivalstva nikakor ne opravičujejo spremembe šolstva. — Potem se je začelo drugo branje o rekrutni predlogi. — Posl. Fresl je govoril dve uri, nekaj časa nemški, pa zopet češki. Zelo ostro je kritikal delovanje vojnega ministrstva, brambovskega ministrstva in častniškega zbora sploh. — Poslanec Marchet je govoril o dogodkih na Ogrskem, dokazoval nevarnost gospodarske ločitve, ker bi potem brez-pogojno tudi prišlo do ločitve armade. — Posl. Pospisil se je zavzemal za dveletno vojaško službo. — Posl. dr. Tschan je dokazoval, da enotna armada pravzaprav ne eksistuje več, odkar so se dovolile Madjarom razne vojaške zahteve in jezikovne naredbe v armadi v vojaških šolah. Predlagal je, naj se sklepanje o rekrutni predlogi odgodi toliko časa, da se položaj v vojaških zadevah popolnoma pojasni. — Posl. Reichstädter je polemizoval proti izvajanju brambovskega ministrstva in navedel več pritožb o trpinčenju vojaštva. — Posl. Glöckner je tožil o hudih bremenih militarizma ter želel, naj bi se vse srednjeevropske države zedinile, da bi militarizem vsaj utesnile v tiste meje, ki dopuščajo gospodarski in kulturni razvoj narodov.

Iz klubov in odsekov.

Dunaj, 21. februarja. »Slovenska zveza« je sklenila, da oddajo pri današnji volitvi njeni poslanci svoje glasove grofu Vettru ter da glasujejo za Darschattov predlog in za rekrutni kontingent.

LISTEK.

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica.

Spisal Anton Trstenjak.

(Dalje)

Važno je bilo zame, kako se seznani s to gospodo. Z župnikom bi že izhajal, ali njega ni bilo doma. Učitelj in notariš nisem zaupal; naposled sem si mislil, da mi tega znanstva ni neobhodno potreba. Kar bodem hotel izvedeti, to bode znal Jud in to bodo znali moji rojaki. In tako je bilo najbolje. Govoril sem z ljudmi v vasi in od njih sem najbolje izvedel, kako živé in kakšne imajo običaje.

Po zadnjem ljudskem štetju šteje vas Taranj 1597 Slovencev. Tako za-trjuje statistika. Toliko je torej v Taranju Slovencev, kateri so job zadnjem ljudskem štetju l. 1900. izjavili in izpovedali, da je njih materin jezik slovenski. Uveril sem se, da se ti ljudje ne zavedajo svoje narodnosti v našem zmislu besede, ali ostali so zvesti stari tradiciji v svoji prejšnji domovini. Sicer nimajo nobene zveze z rojaki v prejšnji

domovini, občejejo največ z Mažari, a to je tudi največ vplivalo na njih življenje.

Kdaj so se sem preselili Slovenci, tega ne morem natanko določiti. Znano je sicer, kdaj so se začeli pomikati Slovenci iz železne županije proti jugu in da so se ustavili pod Veliko Kanižo v vaseh okrog Šurda, a kdaj so se naselili v Taranju, torej še dalje na jugu, tega še nisem mogel dognati. Verjetno je, da so Slovenci v Taranju že kakih 200 let. Vsekakor je čudno, da o njih ni nič vedel Čaplovčič. Poroča nam namreč o Slovencih v šur-danskem okraju, a da so prebivali Slovenci še dalje na jugu, ni mu bilo znano. A kdo se boče temu čudil in kdo bi mogel le slutiti, da so se kdaj Slovenci pomaknili celo v Taranj? Od-kritosrčno moram reči, da sam nisem tega slutil, in mislim, da ga ni bilo iz-med nas moža, kateri bi vedel, da živi peščica Slovencev v Taranju.

Mažari in Nemci nazivajo Slovence v Taranju Verde, torej ravno tako kakor Slovence med Rabo in Muro. Sami se imenujejo Slovenci, a svoj jezik slovenski jezik. Še danes živi v njih tra-

* Johann v. Čaplovica: Croaten und Wenden in Ungern. Pressburg. 1829.

dicija, da je njih očetov zibel tekla v železni stolici. Nekateri izmed njih za-hajajo v Turinšče in v sosednje vasi v zaladski stolici ter se čudijo, da se to-d nahajajo ista rodbinska imena kakor v Taranju, ali da sorodnikov tod nimajo več. Taka imena so: Družin, Bede-nek, Horvat, Zelko, Dravec, Zadravec, Ružič, Sever, Bog-nar, Lovrenčič, Vajda, Plečko, Jerman, Fujis in še mnogo drugih. Nahajajo se tudi nemška imena, a to so imena poslovenjenih Nemcev. Ljudje v Taranju se več ne spominjajo, kdaj so se naselili v današnji domovini, le ustno poročilo živi od roda do roda, da jim je prejšnja domovina bila v železni stolici.

Ako bi sodili po lepih hišicah in po redu, kateri je v vasi, morali bi reči, da so taranjski Slovenci, ako ne imoviti, a to vsaj, kakor pravimo, dobri kmetje. Vas je snažna, cesta čista, a ljudje so snažno opravljeni. Človek bi mislil, da se ne nahaja v vasi, nego v kakem mestecu, kjer skrbe pometači za snažnost ceste. Ali tu vidimo, da je resnica, kar pravijo sami ljudje, da so namreč siromaki. Mnogi gospodar ima le dve orali zemlje in svojo kočo, v kateri prebiva mnogoštevilna družina.

Judi in mažarski sosedje jim to zav-dajo. Pravijo, da so Slovenci revni ljudje, ali množijo se, da je strah. Slo-venska hišica je premajhna in prerevna, da bi mogla rediti toli mnogoštevilno družino, ali zato si starejši člani obitelji pomagajo kakor njih rojaki v zaladski in železni županiji. Vsake pomladi, ka-dar poletavajo bučele iz ulja in gredo iskat medu, zapuščajo tudi Slovence svojo rodno vas. Do 500 krepkih delavcev dobo-deš v Taranju. Vsi ti ljudje se razkrope na vse strani ogrske dežele. Ker so dobri delavci, dobivajo dela povsod in posebno Mažari jih zelo či-sljajo. Kar si zaslužijo po leti, to imajo za zimo, in tako se preživljajo od leta do leta, od roda do roda, naši pridni taranjski Slovenci.

Posebno pridne so taranjske Slo-venke. Bilo je prve dni meseca septem-bra. Pri vsaki hiši sem videl terice, kako so konople trle. Pred večnimi vrati na dvorišču pritrjene so trlice, kamor si hodi. Tako so delale nekda-j pradedinje. Trlice si izdelujejo doma, žene pridelujejo si predivo in domače platno, iz katerega šivajo obleke, sragee in hlače (breguče). Po kroju njih plat-nene obleke spoznavaj Slovence. Tako nošo vidiš na Prekmurskem in Štajar-

skem. Ak vidiš takega človeka, moraš reči, to ni Mažar, nego to je pristni slovenski tip. Četudi si je Mažar izpo-sodil obleko od Slovence, vendar je v barvi in kroju in dolgem času razvoja le neznatno predrugačil slovenski vzorec. Neizogibna torba, brez katere si ne moreš misliti Slovence, priljubila se je tudi Mažaru, da ne more biti brez nje nikdar, niti doma niti na potovanju.

Taranjski Slovenci občejejo največ z Mažari, k Mažarom hodijo vsako leto na delo in so se od njih naučili mažarski. Govore popolnoma dobro mažarski kakor svoj materin jezik. Izvršilo pa se je to brez nasilja, torej iz prak-tične vsakdanje potrebe. Slovenci so odvisni od Mažarov, naučili so se mažarski, da umejo svoje delodajalce. Šola v Taranju je mažarska, učitelj je trd Mažar, v šoli se ne sliši niti besedica slovenska, saj znajo vsi slovenski otroci mažarski. Vsa slovenska dru-žina zna in govori mažarski. Odgoja slovenskih otrok je čisto mažarska. V šoli se uče otroci peti le mažarske pesmi, a to so mažarske budnice. Druge pesmi se ne smejo peti. Cerkev je tudi mažarska. V njej se ne sliši nikdar slovenska beseda. Morebiti le takrat, kadar Slovence tiho moli. Ka-

— Mladočeški klub je istotako sklenil glasovati za Derschattov predlog, dočim bo poljski klub predlagal, naj se predlog izroči že obstoječemu pogodbenemu odseku. — Justični pododsek se je baval »odpravo § 827. kaz. zakonika, ki pod strogo kaznijo prepoveduje tiskarske stroje brez koncesije, a kazen zadene tudi osebe, ki imajo za mehanično razmnožitev aparate. Vladni zastopnik je izjavil, da brez nadomestila ni mogoče odpraviti tega paragrafa. Sicer pa ima vlada že izdelan načrt, s katerim se dovoljuje imeti hektografe, šapirografe in podobne aparate, ako pa se hoče imeti tiskarski stroj, je treba sveda vladnega dovoljenja. Pododsek je sklenil, da počaka vladni načrt, potem šele bo poročal odseku. — Proračunski odsek bo imel jutri sejo, da razdeli specialne referate o proračunu. O točki »tabak« dobi poročilo posl. Robič. — Nadalje bodo imeli jutri seje tiskovni, justični in podporni odsek.

Skrajšanje uradniških službenih let.

Dunaj, 21. februarja. Kakor poroča »Zeita«, se vlada že bavi s se stavo zakonske predloge, s katero se konceptnim uradnikom in sploh uradnikom, ki so absolvirali akademične študije, dovoli popolna pokojnina že s 35. službenim letom. Predloga pride v zbornico najbrže takoj po Veliki noči. Govori se namreč, da želi vladar, naj bi se novi penzijski zakon razglasil že na njegov letošnji (75) rojstni dan.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 21. februarja. Z izvolitvijo zborniškega predsedstva je doživela liberalna stranka drug velik poraz, kakršnih še pride več. Za postavljene opozicijske kandidate je glasovala celokupna združena opozicija, le tako je bilo mogoče, da je dobil predsednik Justh 230, kandidat liberalne stranke pa le 130 glasov. Glasovali so zanj le liberalni in hrvaški poslanci.

Dunaj, 21. februarja. Cesar je baje izrekel nujno željo, da se ogrski krizi napravi čimprej konec. Ako ni mogoče sestaviti stalnega ministrstva, sestavi se naj vsaj prehodno. Ako se zadnje ne posreči Daranyu, se poveri taka naloga bivšemu trgovinskemu ministru Langu.

Budimpešta, 21. februarja. Danes je imela sejo združena levica — tako se nemreč imenuje združena opozicija. Razpravljalo se je o sestavi novega ministrstva. Novi ministri se namreč vzamejo le iz desidentov, ker pa je ta skupina majhna ter nima sposobnih mož v izobilju, imenujejo se le štirje ministri, ki si razdele med seboj vseh 10 portfeljev. — Posl. Kossuth kot predsednik združene levice je izjavil, da je vica prihrani Hrvatoma po eno d

ar moli ljudstvo na glas, moli le v mažarskem jeziku. Vsi napisali so v cerkvi mažarski. Župnik je trd Mažar, propoveda le v mažarskem jeziku, občuje z ljudmi le v mažarskem jeziku, saj znajo vsi mažarski. Izpovedava taranjske Slovence v mažarskem jeziku, ljudje molijo iz mažarskih molitvenikov. Na sodišču in davčnih uradih je vse mažarski, povsod je vse le mažarski. V deželi so vsi javni napisali le mažarski in kdor hoče tu živeti, mora res znati mažarski. Tako je v slovenski vasi Taranju, katero obkoljujejo trdi Mažari in so jo osvojili in pomazariili.

(Dalje prih.)

Gospa Angela.

(Dalje.)

Gospa Angela si je otrl solze in uredila svojo frizuro, ki je bila prišla v nered.

»Priznam Mirkó, da mi boš težko odpustil, ali zanašam se na tvojo ljubezen. Glej, jaz sem svojemu možu vse odpustila, da sem si pridobila svojo ljubezen, a prav danes sem izvedela, da me je izdal. To mi je odprlo oči...«

Gospa Angela je na dolgo in na široko popisovala svoja čuvstva, a

mesto v imunitetnem in verifikacijskem odseku.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 21. februarja. Za generalnega gubernatorja v Moskvo pride baje vrhovni vojaški poveljnik iz Saratova, ker noben veliki knez ali visoki uradnik ne kaže veselja za to službo.

London, 21. februarja. Pri hišnih preiskavah v Moskvi so baje zaplenili mnogo bomb.

Petrograd, 21. februarja. V mestu Baku se zadnje dni ponavljajo napadi oboroženih mohamedanov na Armence. Več Armencev je ubitih in ranjenih. Prebivalstvo je razburjeno, vse banke so zaprte, ker se je bati ropanja.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Rim, 21. februarja. Papež je opustil svoje prvotne nazore, da bo ločitev cerkve od države katoličanstvo na Francoskem ojačala. Nasprotno želi sedaj, naj bi klerikalni člani francoske zbornice napeli vse sile, da se to vprašanje reši šele po novih volitvah leta 1906. Med tem časom bi namreč klerikalni aparat med volilci pridno delal proti ločitvi.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 21. februarja.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovatelja zapisnika je imenoval obč. svetnika Svetka in Turka. Nadalje je prečital dopis sorodnikov pok. dr. A. Schafferja, ki so poslali iz pokojnikove zapuščine 600 K za mestne reveže. Sa je hvaležno vzelo na znanje ter se ja županu poverilo, da izreče darovalcem pisмено zahvalo.

Zapisnik zadnje seje se je prečital in odobrili.

Naknadni izdatki za šolstvo.

V imenu mestnega magistrata je poročal mestni inženir g. Prelovšek nujno o nekaterih neodložljivo potrebnih popravah v mestnih šolah. Za šolske potrebe je bilo proračunjenih 3500 K, ki pa so že porabljene, ker sta se morala prirediti po dva nova razreda na drugi mestni deški ljudski šoli in na deški osemrazrednici pri Sv. Jakobu. Na I mestni deški ljudski šoli pa so doslužile železne peči ter se je nedavno ena med poukom zrušila. Zaradi tega se zahteva 350 K naknadnega kredita. Se je dovolilo.

Oddaja ustanov.

Cesar Franc Jožefova ustanova za realce v letnem znesku 100 K se je podelila šestostolcu ljubljanske realke Francetu Ahčinu, dve ustanovi za invalide po 63 K na leto pa sta dobila invalida Josip Baje in Anton Pucelj. (Poročevalec magistratni ravnatelj Vondina)

Volitev v komisijo za osebno dohodnino.

Isti poročevalec je nujno predlagal, da se izvoli pet novih zaupnikov v komisijo za odmero osebne dohodnine namesto umrlih, oziroma vsled starosti za ta posel nesposobnih. Finančna oblast je prosila, naj

Mirko je ni poslušal. Srdito je begal po sobi.

»Zdaj mi povejte vendar enkrat, kaj imam jaz pri vsem tem opraviti,« je končno Mirko ustavil Angelino pripovedovanje. »Priznam, da Vaš gospod soprog ni ravnal prav — ali kaj briga to mene?«

Sam pri sebi pa je Mirko mislil: »Angeli se meša! Kaj hodi k meni tožiti svojega moža in tisto njegovo Karolino?«

Toda gospa Angela je kakor vsaka ženska imela navado, da je le malo-kdaj odgovorila na kako vprašanje, nego le vedno govorila naprej o tem, kar ji je bilo ravno na srcu in v mislih.

»Jaz se več ne povrnem k svojemu možu,« je rekla gospa Angela.

»Oprostite milostiva — kaj pa hočete storiti?« jo je vprašal Mirko.

»Pri tebi ostanem. Sploh storim, kar želiš.«

Mirko je obstal pred Angelo in ji nem izrednega začudenja molče zrl v obraz.

»Milostiva — vi ste tako razburjeni, da bi bilo najbolje, če pokličete zdravnika.«

»Nisem razburjena, o ne, čisto nič.«

bi se pri tem oziralo na osebe, ki so jim lokalne razmere dobro znane. Priporočalo se je sledeče gg.: Bürger Leopold, Lenček Alojzij, Pogodnik Alojzij, Šarč Lovro in Tenente Rudolf. Sprejeto.

Sprememba opravil. reda mestnega magistrata.

Poročal je obč. svetnik Svetek. V svrhu boljše kontrole v denarni manipulaciji se predlaga sprememba §§ 33. in 35. opravilnega reda tako, da denar in vrednostne predmete sprejema in upravlja izključno mestna blagajna, da se globe za uboži zaklad in ženitne pristojbine plačujejo direktno mestni blagajni itd. Sprememba je bila sprejeta.

Dopolnilne volitve.

Poročevalec obč. svet. dr. Starč. Mesto umrlega dež. blaginika Fr. Trtnika se je izvolil v odsek za gošpodarsko nadzorstvo o meščanski imovini posestnik in sodar v Trnovem Avgust Repič, v upravni odbor mestne hranilnice pa trgovec in posestnik Edvard Kavčič.

25letnica Antona Leitgeba.

Poročevalec obč. svet. dr. Starč. Podpoveljnik in blaginjak »Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ljubljanskega« Anton Leitgeb praznuje 25letnico svojega delovanja v društvu. Pri tej priliki mu je občinski svet izrekel priznanje za velike zasluge in najtoplejšo zahvalo.

Poraba dotacij višje realke.

Poročevalec obč. svetnik Šubic. Pri porabi nakazanih dotacij v l 1903 se je izkazal primanjkljaj 562 K, ki se postavi v proračun prihodnjega leta. Poraba se odobri pod pogojem, da pritrdi temu tudi deželni odbor.

Preosnova višje dekleške šole.

Občinski svetnik Šubic je poročal o preosnovi statuta cesarja Franca Jožefa I mestne višje dekleške šole in o letnem poročilu ravnateljstva iste šole za leto 1903/04. — Kuratorij je podal temeljito poročilo o ustanovitvi te šole in nje razvoju do danes. Prvi letnik se je otvoril jeseni 1896 s 27 gojenkami. Od tedaj se je šola mirno in krepko razvijala. Število gojenk se množi od leta do leta. V šolskem letu 1903/04. je bilo sprejetih na zavod že 105 gojenk, nekoliko gojenk pa se je moralo odkloniti, ker ni bilo več prostora. V šolskem letu 1900/01. se je otvoril na zavodu trgovski tečaj. Od šolskega leta 1903/04. pa se boljše gojenke, ki žele pozneje na učiteljsko delati zrelostni izpit, privatno pripravljajo za tak izpit. Da pa šola dosedaj še ni rodila tistega sadu, ki ga je želeli, je vzrok njena sedanja organizacija. Pri sedanjih osnovi morajo deklece pri vstopu v 1. letnik izkazati toliko znanja, kolikor se ga dobi z vršetkom meščanske ali kake 8 razredne ljudske šole, v sled tega so na višjo dekleško šolo mogle prihajati le učenke iz Ljubljane. Za to sta učiteljsko osebje in kuratorij že opetovano razmotrivala vprašanje o takšni reorganizaciji šole, da bi šola mogla res postati vir višje izobrazbe in narodne vzgoje za deklece po vseh slovenskih pokrajinah. Zato se je že naučno ministrstvo leta 1900. v posebni enketi bavilo s preosnovo višjega dekleškega pouka ter objavilo potem provizorični statut in učni načrt za dekleško liceje. V tem je ministrstvo ustvarilo 6 razredno višjo dekleško šolo, ki sloni na ljudski

šoli, kakor gimnazije in realke. Takoj potem so razne mestne občine in zasebne korporacije začele enovati dekleške liceje, že obstoječe liceje in višje dekleške šole pa preustrojevati po navodilih ministrskega statuta. Leta 1904. je bilo v Avstriji že izkazanih 20 dekleških licejev. Nekateri teh licejev dobivajo od ministrstva izdatne podpore, v Gradcu 18000, v Lincu 10000, v Brnu 17000, v Pragi 16000 K itd. Upoštevajoč vse te razmere sta se ravnateljstvo in kuratorij že dalje časa resno bavila z vprašanjem, kako bi se dala tudi ta naša šola na najugodnejši način reorganizovati. S d teh posvetovanj je statut za dekleški licej s 6 letniki. — Staršem izven Ljubljane, ki so primorani svoje hčerke pošiljati v ljubljanske šole, dela navadno mnogo pregrevanje vprašanje za primerno stanovanje in dobro hrano. Temu nedostatku bi se dalo odpraviti edino na ta način, da se z dekleškim licejem združi tudi internat, kjer bi dobivale vnanje deklece za razmeroma nizke cene primerno stanovanje in hrano ter bi bile pod dobrim vzgojnim nadzorstvom. — Stavbišče za novo poslopje za ženski licej je že določeno ob Bleiweisovi cesti poleg Benediktove vile. Stroški stavbe z notranjo opravo utegnejo znašati 160000 do 180000 K. Velik del stavbnega kapitala je že na razpolago, v hranilnici je namreč naloženih 80000 K kot skupilo za stavbišča, ki jih je določil Josip vitez Gorup za višjo dekleško šolo. Dve stavbišči, ki še nista prodani, utegneta prinesiti še 20000 K. Če se stavba izvrši, treba bi bilo najeti le še 60000 do 80000 K, za kar bi bilo treba plačevati obresti od 80000 K, torej le 1200 K več, kakor plačuje mesto stanarine za sedanje šolske prostore. — Potem se razkazuje stroškovnik za vzdrževanje 6 razrednega liceja pri čemer se pričakuje od države 10000 K, od dežele Kranjske pa 12000 K prispevka. Dohodki so proračunjeni s 25500 K ter bi moralo mesto v prvi dobi pokrivati še letnih 13400 K. — Predloženi statut so se odobrili z malimi spremembami. Naslov šole se spremeni v »Fran Josipov mestni dekleški licej«. Učni jezik je slovenski, a ravnateljstvo predlaga, kateri predmet se naj uči v nemščini. Starost za vstop v licej se določi z 10 letom, kakor za srednje šole sploh. V kuratoriju naj bodeta tudi dve dami, razen predsednika in šestih moških članov (tri izmed teh odpošlje občinski svet iz svoje arede). Člani kuratorija imajo pravico prisostvovati pouku, ne pa staviti vprašanj ali dajati metodoloških navodil. Predlog, da naj bo kuratorij samo stopen odsek občinskega sveta, ki poroča občinskemu svetu direktno, ne pa potom mestnega šolskega sveta, je poročevalec umaknil, ko je župan pojasnil, da bi bilo to proti občinskemu redu. Za predlog se je toplo zavzemal občinski svetnik dr. Požar. — Končno so bili sprejeti enoglasno sledeči predlogi: 1.) Za stavbo poslopja višjega dekleškega liceja podari mestna občina iz starih parcel obstoječo stavbišče na Bleiweisovi cesti, cenjeno na 60018 K. 2.) Na tem prostoru sezida se za licej poslopje, v kateri namen naj se pred vsem porabi z naraslimi obrestmi vred skupilo za oni svet na bivšem posestvu deželne bolnišnice, ki ga je Jos. vitez Gorup podaril

mestni občini ljubljanski za namene te šole; potem pa posojilo do najvišjega zneska 100000 K, katero — ne iznad 4 25%, obrestljivo — najeti se obenem sklene 3) Cesar Franc Jožefova I mestna višja dekleška šola razširi se takoj, ko se preseli v novo šolsko poslopje, na licej s 6 letniki. 4) Priloženemu, po kuratoriju izdelanemu načrtu statuta za 6 letni licej se pritruje, mestnemu magistratu pa naroča, da ta statut predloži šolski oblasti in stoji takoj s e kr. učno upravo in z deželo Kranjsko v pogajanja glede prispevka za licej. 5) Kuratorij naj se naprosi, da izdela podroben učni načrt za 6 razredni licej. 6) Sklepoma 1. in 2. se naj izposluje zakonito pritrdilo. — Župan je še povedal, da je že naprosil arhitekta dr. Fabianija, da izdela načrt za novo stavbo.

Vpeljava kanalske pristojbine.

Poročevalec občinski svetnik dr. Starč. Že pred leti je izdelal župan Ivan Hribar poročilo o uvedbi kanalske pristojbine v Ljubljani. V poročilu pravi župan:

Občinski svet ljubljanski, prepričan, da je v takem mestu, kakršno je Ljubljana, dobra kanalizacija glavni predpogoj za urejene zdravstvene razmere, je začel, odkar je v svoji dosedanji sestavi, svojo pozornost posvečevati tudi tej panogi mestnega blaginostrojstva. Zato je dal iztreti in popraviti nekatere stare kanale, ter napraviti več novih. Obenem je vsled sklepa občinskega sveta z dne 5. junija 1898 dal napraviti po profesorju I. V. Hrškem v Pragi splošni kanalizacijski načrt. Na podlagi tega načrta se sedaj vrši vsa kanalizacija po gotovemu sistemu, ki končno — ko bode vse mesto že kanalizovano — privede do naprave dveh zbiralnih kanalov ob obeh bregovih Ljubljane. Naravno je, da bi splošna kanalizacija, ko bi jo občinski svet hotel naenkrat uvesti, stala za naše razmere tako ogromno vsoto denarja, da za sedaj na-njo še misliti ni. Zato se mora mestna uprava zadovoljevati za silo s starimi — dasi ne popolnoma odgovarjajočimi — kanali in pa z napravo novih kanalov ondi, kjer se brez njih več shajati ne da in pa ondi, kjer zakon to zahteva. Kar se poslednje omenjenega slučaja tiče, je pripomniti, da stavbni red za deželno stolno mesto Ljubljano z dne 25. maja 1896 dež. zak. št. 28 v svojem § 60, naravnost predpisuje, da mora mestna občina »pri novih stavbah ali napravah, ki so toliko, kakor nove stavbe, tam, kjer še ni mestnih kanalov, za odvajanje ne-snage« napraviti take kanale. Vsled te zakonske določbe je mestna občina v poslednjih sedmih letih napravila morala celo vrsto novih kanalov. Ti kanali so torej stali mestno občino za njene budgetarne razmere prav izdatno vsoto 482.505 K 9 h, ki ji je pa pristeli še 12.614 K za že izvršene in še ne plačane kanale v Dalmatinovih, Predilnih, Levstikovih in Fračiškanskih ulicah, ter pri Trnovski cerkvi ter 31.567 K 32 h za ne še izvršene, a tudi že naročene kanale na nekdanj Del-Cottovkinem posestvu ob Poljanski cesti. Vse te vsote kažejo vkup torej izdatek 526.686 K 41 h. Še večji izdatki pa mestne občine čakajo v bližnji bodočnosti. Že prihodnje spomlad bo treba namreč kanalizovati ves bivši škofijski svet pred sv. Petra cerkvijo. Pa tudi v drugih delih mesta, koder še ni kanalov, bode se prihodnje

Dalje v prilogi.

»Milostiva, ste rekli, da storite to, kar jaz želim.«

»Da, Mirko.«

»Potem prosim, uredite si pred tem zrcalom svoje kodrce, pojdite mirno domov in ne povejte nikomur na svetu, da ste danes obiskali Mirka Tkaleca na njegovem stanovanju.«

»Mirko!«

»Tako storite, milostiva. Jaz Vas bom vedno visoko spoštoval in obdudujem Vas danes ravno tako iskreno, kakor prvi dan, ko sva se videla. Ali tudi če bi hotel, bi se ne mogel več ukloniti Vaši želji, kajti nove moje obveznosti...«

»Kakšne obveznosti?«

»Ali — milostiva — čemu se pretvarjate. Prišli ste sem, ker ste ališali, da sem se z Mariom zaročil in da bo maja meseca poroka.«

Gospa Angela je prebledela. Ničesar ni vedela o tej zaroki. Vedno je mislila, da dvori Mirko Marii samo zato, da bi javnost mislila, da je konec njegovemu itak nedolžnemu razmerju z Angelo. Mirkovo razkritje ji je kar sapo zaprlilo. Niti glasu ni spravila iz sebe. Zdelo se ji je, da ji je srce otrpnilo.

»Svetujem Vam, milostiva,« je nadaljeval Mirko z neusmiljeno ener-

žijo, »vrnite se domov k možu. Vi imate vsa svojstva, da ga napravite za najsrečnejšega človeka na svetu. Če Vi le hočete, si hitro pridobite njegovo ljubezen. Odpustili ste mu enkrat, kaj ne? Bodite velikodušni in odpustite mu tudi drugič! Danes Vam tudi naravnost povem: Vi niste nikdar nikogar drugega ljubili, kakor svojega moža. Bili ste užaljeni, ker Vas je zanemarjal, bili ste ljubosumni in zato ste z menoj koketirali. Ljubili me niste nikdar in tudi radi ste me imeli samo iz hvaležnosti, da sem Vam dvoril, da sem bil galanten in da ste sploh imeli človeka, s katerim ste mogli obuditi ljubosumnost svojega moža. Ali ljubili ste vedno edino svojega moža. Morda, celo skoro gotovo, se še sami niste tega zavedali, ali resnica je vendar.«

Mirko je bilo nekoliko laglje pri srcu, ko je tako odkritosrčno razodel svoje misli. Oddahnil se je nekoliko, potem pa nadaljeval:

»Lejte, Angela, ko bi Vi ne ljubili svojega moža, bi bili že davno postali moja ljubimka. Rekli ste pač večkrat, da ste moja, samo moja, ali ostalo je pri besedah. Tako govore vsa dekleta. Verjemite mi, ako žena ne ljubi svojega moža, ne pozna prav

nobenih ozirov. Vi ste pa imeli oziro na Grebna, samo zaradi njega se mi niste vdali, in zato Vam naravnost povem, da ga tudi danes ljubite z vso strastjo svojega srca. Zgolj užaljeno samoljubje Vas je zapeljalo k meni. Vrnite se domov. Grebin Vas ima rad in samo od Vas je odvisno, da si pridobite njegovo ljubezen.«

Angela je ležala na zofi kakor bi bila mrtva. Mirko jo je prijel za roko, bila je mrzla, kakor roka mrtliča.

»Milostiva, gospa — ne zamerite mi, če sem Vas s svojimi besedami ranil — treba je bilo, da že enkrat ališate resnico.«

Angela ni odgovorila. Bila je tako mirna, kakor da je izklesana iz kamna. Samo rahlo, komaj vidno trepetanje njenih ustnic je pričalo, da še živi.

»Milostiva — pojdite zdaj domu, — Vsak čas pride lahko dr. Črako, ki vsake noči z menoj k moji nevesti. — Lahko pride tudi kdo drugi — ko bi Vas kdo tu našel, kaj bi ljudje govorili in kako krivično bi morali vi trpeti, morda vse svoje življenje.«

Angela se ni ganila. Niti besedice ni odgovorila, prav kakor bi bila mrtva.

(Dalje prih.)

leto zidalo. Seveda se niti približno ne da proračunati, kakšni izdatki čakajo v bližnji bodočnosti mestne občine za napravo novih cest in kanalizacij istih; le toliko je gotovo, da bodo, ako — kar je pričakovati — sedanji normalni razvoj mesta potraja dalje, jako izdatni. Previdna mestna uprava si mora v ožjelih tem razmerah — katerih ni zakrivila sama, temveč ki so jih nanesele okolnosti — staviti vprašanje, kje dobiti pokritja za take izredne izdatke. In tu se takorekoč vsiljuje odgovor, da ga je iskati pri onih, ki jim je kanalizacija v prvi vrsti v korist. Ti pa so hišni posestniki. V Ljubljani je vpeljan dvojni način odstranjevanja fekalij: odvažanje vsled pnevmatičnega izpraznjevanja in po kanalih. Kdor ni tako srečen, da bi njegova hiša stala ob kanalizovani ulici, si mora dati napraviti s precejšnjimi stroški vodotesno greznico za pnevmatično izpraznjevanje in nositi ima stroške tega izpraznjevanja. Ako se pomisli, da je le-ta hišni posestnikom tako ugodnost preskrbela mestna občina s tem, da jim je napravila ob svojih stroških kanal, vidno je takoj, da so mnogo na boljsem od posestnikov hiš, ki so si morali ob svojih stroških napraviti greznice in morajo skrbeti za njihovo izpraznjevanje. Ker pa imajo v občini vsa bremena biti enako razdeljena, vidno je tudi, da taki posestniki hiš uživajo neko neopravičeno prednost in da je le pravično, ako se ta prednost odpravi s tem, da se vpeljejo kanalske pristojbine. Taka vpeljava bi ne bila novum. Imajo jo že tudi drugod. Iz vsega povedanega je torej po mojem prepričanju jasno: 1. da je mesto ljubljansko opravičeno vpeljati kanalske pristojbine za vsa stanovanjska poslopja, ki stoje ob ulicah, po katerih teko mestni kanali; 2. da tako pristojbino glede na velike izdatke, ki mu jih povzroča kanalizacija starih in novih delov mesta, ako hoče vzdrževati ravnovesje v svojem gospodarstvu, mora vpeljati. Vpraša se sedaj, kakšen način kanalske pristojbine bi bil najboljši za našerazmere. Po zrelem predurku odločil sem se torej nasvetovati kanalsko pristojbino, ki bi se pobirala vsako leto. Taka kanalska pristojbina ne bi zadevala hišnih posestnikov občutno, mestni občini bi pa vendar dala stalen vir dohodkov za vzdrževanje starih in napravljanje novih kanalov. Finančni odsek blagovoli torej iz navedenih razlogov in na podlagi predstojčega utemeljevanja izposlovati pri občinskem svetu vpeljavo kanalske pristojbine 6 h od m² zazidane površine, množene s pritičjem in številom nadstropij. Ker mora ta zadeva v smislu določbe § 81. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano pred deželni zbor, da sklene posebni zakon, blagovoli jo finančni odsek smatrati za tako nujno, da bode poročal o njej že v prihodnji seji občinskega sveta z dne 6. oktobra t. l. Obenem blagovoli pri občinskem svetu izposlovati, da deželnemu odboru priporoči za zakon, ki se ima skleniti v deželnem zboru. — Poročevalec je izjavil, da se finančni odsek popolnoma strinja s temeljitim poročilom župana ter le priporoča, da se ta pristojbina vpelje. — Pri glavni razpravi se je vnela živahna debata. Proti pristojbini so zelo ostro govorili občinski svetniki: Lenčič, Plantan, dr. Kušar in Predovič. Lenčič je vpraševal, čemu so se povikale občinske priklade. Plantan je dokazoval, da nova pristojbina ni nujna potreba. Ta naklada bi znašala po proračunu na 40.000 K. Bilo bi nepremišljeno, ako bi zaradi te vsote razburjali prebivalstvo. Protestuje, da bi se pri sedanji draginji predlog sploh letel v pretres. Še je časa čakati par let, naj tudi naši potomci dobe kaj dobrot naklad. — Za predlog sta govorila občinska svetnika Turk in dr. Triller. Zadnji je polemizoval proti izvajanju predgovornika s stališča hišnih neposestnikov, katerih je v Ljubljani do 80%, in ki nimajo skrbni za 3 in 4 nadstropne hiše. Hišni posestniki imajo pravico do vseh mestnih naprav. Hišna renta ni dandanes nikoli prizadeta, vse se krivičnim potom zvali na stranke. To je socialna krivica. Apeloval je na hišne posestnike, da vsaj te davčine naj ne prevale na najemnike potom zvišanja stanarine. — Obč. svetnik dr. Kušar je izjavil, da je proti pristojbini, dasi ni med tistimi srečnimi, kateri so hišni posestniki. Pogleda pa se naj v zemljiške knjige, pa so bo videlo, da je 95% hišnih posestnikov pravzaprav le najemniki. — Plantan je odgovarjal dr. Trillerju ter protestoval proti predbacivanju, da hišni posestniki zvale vse naklade na stranke. To je žaljivo. Kanalizacija pride istotako najemnikom v korist. — Župan se je tople zahvalil zagovornikom svojega predloga ter istega priporočevalno zagovarjal. Odgovarjal je na „jokave“ tožbe Plantana in Predoviča, češ, ako bi bilo to res, bi bili hišni posestniki družba samih beračev, kar bi bilo za te žaljivo. Odgovarja je Lenčiču glede zvišanih obč. priklad. je rekel, da bi se priklada ne bila zvišala, ako bi se njegov predlog bil sprejel že pred dvema letoma. Občinske priklade zadenejo vsakogar, a namen kanaliza-

cijski pristojbini je, pritegniti take gospe, ki lahko plačajo, ter malemu davkoplačevalcu priznati. Nobenega davka ni, s katerim bi se dale državo, cerkev, javne fondе in deželo tako zadeti, kakor z nameravano pristojbino. Tretjino pristojbin bodo plačali taki faktorji. „Jaz bi skoraj rekel iz dose-danihkušenj, da bodo nekateri posestniki res prevzeli novo breme na stranke, n. pr. „režeži“, kakor Predovič.“ Nadalje je rekel, da se mu zdi, da se politične razmere prednugačeje, da bo deželni zbor zboroval in rešil to predlogo. „Skrbimo, da nam bo v do-glednem času mogoče znižati občin-ske priklade, kar se lahko zgodi, kakor brž bo Mestna hranilnica delila svoj dobiček z mestno občino.“ — Poroče-valec se je tople zavzemal za predlog, češ, da vsa moderna mesta v prvi vrsti skrbje za dobro vodo in dobro kanali-zacijo. — Pri glasovanju je bila rela-tivna večina proti Plantanovemu pred-logu. — Ker je bila že ura pozna ter je bilo več točk rešiti vtajni seji, je župan sejo zaključil ter se bo vrši-la podrobna razprava v prihodnji seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februarja.

— **Obč. svet ljubljanski** ima jutri ob 5. pop. sejo, v kateri reši tiste točke dnevnega reda, ki večeraj niso prišle na vrsto.

— **Tolažba za škofa.** V soboto smo po zasluženju ožigosali predzna hujskanja, ki jih je v škofj-skem uradnem listu obelodanil gospo-dine Anton Bonaventura. Škofa so naše besede bržčas budo zadele, kajti „Slo-venec“ je hitel, da ga tolaži. In pot-lažil ga je res izvrstno. Kako dobro-dejno so morale na škofa vplivati be-sede, ki jih je večeraj zapisal „Slov.“: „Prav odkrito tudi mi izjav-ljamo, da se popolnoma strin-jamo s knezoškofom.“ Tako so šenklaški kaplani slovesno pregla-sili, da se strinjajo s svojim škofom, kakor da bi ti kaplani sploh s meli imeti kako drugačno mnenje nego škof. Javno pišejo, kakor da bi bili od škofa neodvisni, dočim so v resnici pravi škofovi sužnji!

— **„Slovenec“** je začel sedaj prav na duhovski način preganjati — dijake. Doslej se ljudje niso menili za dijaške nerodnosti, neumnosti in burke. Kdor je kdaj živel na Dunaju ali v Gradcu, ve, da se take dijaške nerodnosti in neumnosti gode vsak dan, ne da bi se kdo zanje zmenil. Ni ga dijaka, ki bi ne bil kdaj v pijanosti kake nerodnosti storil, kaj bi mi lahko pisali n. pr. o klerikalnih dijakih, ko bi hoteli! Če „Slovenec“ že dijakom zameri, da v pijanosti kako nerodnost naredi, zakaj se ne zmeni za škandale, ki jih vprizarjajo pijani duhovniki, ki so vendar od-rasli ljudje in morajo vedeti kaj de-lajo. No, „Slovenec“ napadi ne bodo pri razsodnih ljudeh napadanim dijakom prav nič škodovali. Ti dijaki naj le napravijo svoje skušnje, potem bodo imeli kmalu priliko, „Sloven-čevim“ duhovnikom plačati njih po-četje z obrestmi vred.

— **Škofov „probekandi-dat“.** V soboto smo poročali, kako se je obnesel v Kranj poslani škofov „probekandidat“ in kake svinjarije je uganjal v neki kavarni. Kadar razkrijemo kak škandal, vselej si po-maga „Slovenec“ s tem, da ga z drznim delom taji. Vedno pravi, „m-smo se informirali in danes konsta-tiramo“, da ni res, kar je pisal „Na-rod“. To je prav preprosto sredstvo. Vemo, kako znajo duhovniki tajiti. Kar od kraja utaje vse in zgodilo se je tudi, da je kak duhovnik „med živimi“ tudi že po krivem prisegel. Tudi v tem slučaju ne bo „Slovenec“ s tajejanjem ničesar opravil, kajti stvar je uradoma dognana in konstatirana.

— **Slika Primoža Trubarja** ostane razstavljen v oknu Schwent-nerjeve knjigarne še do sobote, in to na izrecno željo večeraj-šnjega „Slovenca“. Zelo nas ve-seli, da se tudi organ ljubljanskega škofa tako navdušuje za duševnega očeta našega naroda. Sicer pa go-spodom okoli „Slovenca“ lahko že zdaj zaupno povemo, da bodo imeli še veliko več priložnosti gledati Tru-barjev slavni obraz takrat, ko se mu postavi v Ljubljani bronast spome-

nik. Da se to zgodi, je dognana stvar in samo še vprašanje časa. Našo šolsko mladino pa vabimo, naj si dobro ogleda podobo Trubarjevo ter si jo vtisne v spomin, kajti oče naših dol, temeljni stebel naše do-mače kulture, začetnik slovenske literature, prvi slovenski pesnik, prvi dejanski rodoljub in prvi svobodo-miselni rojak je bil naš veliki Pri-mož Trubar!

— **Prijazen fajmošter.** Nekje na Kranjskem je fajmošter, ki je na svečnico prav preserčno mo-ledeval, naj ljudstvo veliko prinese k ofru. To se je tudi zgodilo. Le žal, da se je fajmošter opoldan od veselja tako napil, da je bil za vsako delo nesposoben. Popoldan bi moral pokopati nekega kovača, a tega na noben način ni hotel storiti. Pijan je vpil: „Jaz ga ne bom pokopal, za takega eigana ne bom molil.“ Ker se je pokop toerj brez duhovna končal, vložili so neutolašeni so-rodniki pritožbo in zahtevajo, da se rajni prekople in še enkrat s cer-kvenimi ceremonijami pokoplje.

— **Oj te Marijine device!** Pri Markeljnu na Plešivici je služila neka Franca, doma iz Godoviča. Ta bogaboječa Marijina devica je bila zaročena z nekim Jožetom, ki je s Plešivice doma. Tiste dni, ko je imela biti poroka, zgodilo se je nekaj, kar močno diši po dejanjih Marijinih devic. Nekega večera za-ndi se gospodinj, da v sosednji sobi, kjer je spala dekla ni vse v redu. Slišala je šepetanje in lahek nemir v postelji. Tiho se splazi v sobo, ter otipa pri Franci — dve glavi. Tedaj je nastal razpor v hiši. O zvestobi France o čul tudi njen zaročenec, ter ji vrgel zaročni prstan nazaj. Toda Franca je tajila prelomitev zvestobe, zato je težila gospodinj, češ, da ni res, da bi bila tisti večer kaj grešila. Vršila se je sodnijska obravnava, ki pa se je tako slabo razvijala za Franco, da je tožbo umaknila, sicer bi bile prišle še nove pikantnosti na dan. Oj te Marijine device!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** V petek, dne 24 t. m. nastopi kot gost na slovenskem gle-dališču gospa Irma Polakova, sedaj članica hrvatskega deželnega gledališča v Zagrebu, popreje pa mnogoletna priljubljena članica slo-venskega gledališča, in sicer v na-slovni vlogi melodijozne Offenbachove komične operete „Lepa Helena“. Čislana umetnica, ki šteje vlogo kraljice Helene med eno najboljših bo-gatega svojega repertoarja, stopi pri tej priliki po daljšem presledku zopet pred slovensko občinstvo, ki bode milega gosta gotovo radostno po-zdravilo na slovenskem odru. Vlogo Parisa poje g. Orželaki, ki je to vlogo z največjim uspehom ravno z gospo Polakovo že mnogokrat pel na zagrebškem gledališču. Pred-stava se vrši v abonementu in sicer na »para«. — V nedeljo ste dve predstavi; popoldne »Martin Kr-pan«, zvečer pa poslednji v tej se-zoni opera »Mignon«.

— **Slovensko gledališče.** „Toska“ spada med najznamenitejša dela Victoriena Sardoua. To je prekrasna, nad vse pretresljiva tra-gedijska ljubezni in ljubosumnosti. Igra sloni na zgodovinski podlagi. L. 1800. se je v Rimu zgodilo, da je iz Anglake ječe ubegli vodja re-publikancev našel zavetja pri sli-karju Kavaradosu, a slikarjeva lju-bimka, pevka Toska, je se iz strahu za usodo svojega ljubimca izdala. Iz tega historičnega dogodka je Sardou napravil prekrasno dramo, polno pretresljivih prizorov in veledokteri-stičnih tipov. Znamenita sta zlasti značaja Toske in policijskega načel-nika Skarpie. Ta dva značaja stojita v središču igre, vse druge osebe so le postranskega pomena. Naslovno vlogo je igrala marljiva gđ. Špur-na, kateri je bila podarjena v drugem dejanju velika liza iz svetk in lep šopek. Gđ. Špurna je v tej vlogi vnožil pokasala, kaj zna. Bila je v 1. in v 2. dejanju jako simpatična, ljubosumna ljubimka, v 3. in v 4. dejanju pa je pokasala dramatično svojo moč in energijo. Veliki prizor, ko trepetaje za življenje svojega lju-bimca izda ubeglega Angelottija je gđ. Špurna res imenitno izvedla, še višje pa se je povzpela v za-

dnjem dejanju, ko prekani Skarpio in ga umori. Tudi gospod Tišnov se je sinoči jako odlikoval. Njegov Skarpio je bil res vsesok dosledno izreden značaj. Ta hladni, vsem bolj-šim čuvstvom nepristopni rabelj de-sotizma je bil izborni karakterizi-ran v igri, v maski, v vsaki kretnji, pri vsaki besedi. Zlasti izvrsten je bil g. Tišnov v največjem prizoru, v zadnjem dejanju, ko ga Toska umori. Prav tople priznanje gre g. Nučiču, g. Boleški in g. Dobrovolnemu, ki so bili v vsakem oziru prav dobri. Tudi vse epizode so se dobro iz-vedle. Res, škoda, da je bilo gleda-lišče slabo obiskano.

— **Pozor!** Telefonično se nam poroča, da je sl. mestni zastop »Nove Pano-nije« določil, podariti v spomin velike glavnosti, ki bode dne 7. marca, troje krasnih daril. Darila dode le obiskovalci te otvoritvene slav-nosti, in sicer se bode ravno opol-noči na glavnem trgu »Nove Pano-nije« vršilo žrebanje. V to svrhu se 7. n. občinstvo že sedaj opozarja, da bode »mestne marke« (vstopnice k slavnosti) veljale kot srečke! Da ob-iskovalci ne izgube te »vstopne marke« in ker se morajo v zmislu § 1. policijskega reda »Nove Pano-nije« vidno nositi, je občinski svet ukrenil, da se »marke« pritrdijo na dolgi trak in tako nataknejo okrog vratu, ker le tako je vsaka izguba nemogoča. Žrebanje se bode vršilo pod strogim policijskim nadzorom! Darila se razstavijo tudi v Ljub-ljani.

— **Akademija.** Zelo zanimivo nedeljsko predavanje g. dra. Robide o higijeni je obravnavalo tla in vodo. Predavatelj je s svojim predavanjem prišel do zaključka, kako važno za človeško zdravje je izbirati tla, kjer se hočeš naseliti. Marsikatera tla hra-nijo v sebi tisoče kali smrtonosnih bo-lezni. S higijeno tal pa je v zvezi hi-gijena vode, ki prihaja iz zdravih ali nezdravih tal. — Gospod predavatelj nadaljuje svoje predavanje v soboto, 25. t. m.

— **Domači polk v Ljub-ljani.** Iz Gradca se poroča: Za-trjuje se iz zanesljivega vira, da se letos v jeseni premesti kranjski 17. pehotni polk iz Celovca v Ljubljano. 27. polk iz Ljubljane v Gradec, 7. pehotni polk pa iz Gradca v Celovec.

— **Kranjska podružnica avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih.** Dne 16. t. m. se je vršila ob 5. popoldne v mestni dvorani odborova seja, katere so se udeležili predsednik dvorni svetnik Schaschel, II. podpredsednik stolni župnik Erker, blagajnik ravnatelj Mahr, glavni tajnik dr. Démetervitez Bleiweis, njega namestnik to-varnar Jean B. Pollak in odborniki tovarnar Bamberg, deželni šolski nadzornik Hubad, deželne sodnije svetnik Polc, kanonik Sušnik in de-želne vlade svetnik dr. Zupanec. Pred-sednik otvori sejo in se spominja umr-lega odbornika dr. Schafferja, na-glasujoč, da je z njim bridka usoda pograbila moža, ki bi si bil ne le vsled svoje izredne delavnosti, temveč sosebno na svojem stališču kot referent za do-brodelne naprave pri deželnem odboru za podružnico stekel posebne zasluge. V znak žalosti dvigne se navzoči s sedežev. — Nato poroča predsednik, da je njega Veličanstvo prevzelo protek-torat Avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih in naznanja dalje, da je kranjska podružnica izvršuje sklep zadnje odborove seje razdelila po deželi 47.000 slovenskih in 10.000 nemških podučil o tuberkulozi in sicer potom prilaganja dnevnika kakor tudi potom direktnega razpečevanja po c. kr. okrajnih glavarstvih in občinskih za-stopih. Od mnogih tovarn in industri-jalnih podjetij kakor tudi od nekaterih šolskih zastopov, celo iz sosednjih kro-novin, so došle prošnje, naj se jim pošlje še več takih podučil. Nekatera c. kr. okrajna glavarstva so prosila, da se jim pošlje po več iztisov pravil, ker nameravajo vplivati na občinske zastope, da pristopijo kot podporniki ali društveniki. Zdravniki in lekarnarji na Kranjskem so naročili 54.000 re-ceptnih formularjev, na katerih obratni strani je tiskano podučilo o jetiki. S predavanji na deželi se še ni moglo pričeti, ker so se pojavile nekatere ovire, vendar se bode tozadnevnu sklepu ugodilo, kakor hitro nastopi boljše vreme. Koliko se bode dalo doseči s to propagando, kaže postopanje okro-žnega zdravnika dr. Kogoj na Jese-nicah, ki je imel tamkaj dne 2. febru-rija predavanje o jetiki in ki je pri tej priliki pridobil podružnici zdravstveni zastop kot podpornika, njega posamezne žlane in mnoge druge zasebnike pa kot društvenike. — Na to poroča bla-gajnik o denarnih razmerah podružnice. Zalibog to poročilo ni nič kaj ugodno! Vkljub pridnemu nabiranju in mnogim večjim darilom je nabrala podružnica od svojega postanka dne 6. julija 1904 pa do 15. februarja 1905 le 3797 K 80 vin. Od teh pripada 1962 K 80 v enkratnim darilom, katerih največje je ono ljubljanskih špecerijskih trgovcev

v znesku 1179 K 40 vin. Ostali znesek 1835 K pa se sestavlja iz letnih prispevkov podpornikov in društvenikov. Naravno je, da podružnica svoje tako nujno potrebne akcije ne more pričeti, dokler nima na razpolago dokaj boga-tejših sredstev. Skušati mora pred vsem, da si pridobi kar največ podpornikov in društvenikov, s katerih rednimi prispevki bi mogla računati od leta do leta ter po njih uravnati svoje varstveno in obrambno delovanje. Radi tega sklene odbor, da se vnovič izda poziv na pre-bivalstvo s prošnjo, da sodeluje pri važni človekoljubni akciji in da se pred vsem povabijo vsi občinski zastopi in denarni zavodi dežele, naj pristopijo kot podporniki ali vsaj kot društveniki z večjim letnim doneskom in tako omogočijo ustanovitve ter uspešno delovanje nameranih oskrbovalnic za jetičnike. Razen tega pa se naj po deželi začne nabirati društvenike in prispevke, kakor so to v nekaterih krajih, na pr. v Kranju, Kamniku in Višnji Gori z naj-boljšim uspehom stobile požrtvovalne dame. — O drugi točki dnevnega reda, posvetovanje o ustanovitvi oskrbovalnice za jetičnike, po-roča glavni tajnik. Z ozirom na članke „k boju proti jetiki“, ki so pred krat-kem izhajali v ljubljanskih dnevnikih, opozarja še enkrat, da je glavna na-loga podružnice profilaksa, to je skrb, da se ne pojavljajo nova obolenja za jetiko. Kot najboljšje in najuspešnejše sredstvo v ta namen smo spoznali oskr-bovalnice za jetične in to ne le radi tega, ker skušajo sestaviti in upravljati natančen kataster vseh jetičnikov, tem-več pred vsem radi tega, ker ukrenejo v vsakem posameznem slučaju vse ono, kar je potrebno, da se boleznen ne raz-širja, da se bolnik ozdravi ali vsaj iz-boljša in da se okrepijo in obvarujejo njega rodovinci. V Belgiji, na Franco-skem in Nemškem imajo že veliko šte-vilo takih oskrbovalnic, ki izvrstno po-slujejo, a tudi avstrijsko pomožno društvo za bolne na pljučih jih je na Du-naju že mnogo ustanovilo. Ker po dosedanjih izkušnjah ni dvomiti, da se s pomočjo oskrbovalnic za jetičnike ta strašna ljudska kuga najhitreje omeji, naj kranjska podružnica v principu sklene, da ustanovi tako oskrbovalnico najpreje za Ljubljano in okolico. Toda podružnica za sedaj ne more te naloge sama izvršiti, ker so njena sredstva še nezadostna, dalje ker je mnogo bolni-kov in njih rodovincev, ki jih bode treba oskrbovati, že drugod v bolniški oskrbi in bode torej za to delo treba iskati na dotičnih mestih pomoči in subvencije, in slednjič, ker je treba rešiti mnogo kompetenčnih vprašanj. Da se tozadevno razjasnijo vse razmere in doseže enotno postopanje, naj se pred-vsem skliče enketa, h kateri bo treba povabiti zastopnike mestnega magi-strata, oziroma fizikata in ubožne oblasti, predsednike bolniških in obratnih blagajni, ravnatelje velikih industrijalnih in tovarniških podjetij, predsednike dobrodelnih društev i. t. d. Kadar bodo rešena vsa prepora vprašanja, naj se imeno-vane oblasti in korporacije, oziroma njih zastopniki, sploh povabijo k sode-lovanju, bodisi da se jih kooptira v odbor, bodisi da se v posebne namene volijo pododseki. Ti tajnikovi predlogi se enoglasno sprejmejo. — K tretji točki dnevnega reda „samostalni pred-logi“ poprime odbornik Bamberg besedo. Z ozirom na okolnost, da igrajo prah in smeti pri prenašanju mnogih bolezni, posebno pa jetike, zelo važno vlogo, predlaga resolucijo, s katero se mestni magistrat ljubljanski naprosi, da obrača na svaženje cest in odvažanje smeti neprestano svojo pozornost in da skuša kolikor mogoče izboljšati v Ljub-ljani obstoječe razmere. Ta resolucija se sprejme enoglasno. — Nato se v prostem razgovoru določijo nekateri znani dobrotniki, na katere naj se po-družnica pismeno obrne s prošnjo, da pristopijo kot podporniki, oziroma da naklonijo kako darilo. Slednjič odredi predsednik v smislu pravil pregled društvenih knjig in obračun blagajne, katero nalogo prevzema odbornika Bamberg in Pollak. Nato se ob 3/4. zvečer zaključil seja.

— **Redni občni zbor** za-druge krojačev, krznarjev, klobučar-jev in rokavičarjev v Ljubljani se bode vršil v nedeljo, dne 26. t. m. ob polu 10. uri popoldne v gostilni »pri Kroni« v Gradšču. Varadi važ-nosti dnevnega reda bi bilo v korist vsakega mojstra krojaške zadruge, posebno ker se osnuje razsodniški odbor, da se tega zbora zadružni člani udeležijo v obilnem številu.

— **Starine.** V Notr. Gorici se je pred dvema leti odprla šola. Ker je vas na močvirju, ima ondodni udi-telj g. Leon Pibrouzta priložnost opa-zovati močvirje in paziti na kopa-nine. Letos pride v Notr. Gorice pri-stav deželnega muzeja, g. Schulz, da se bode kopalo na več mestih. Iz-kopalo se je že mnogo zanimivosti. Stari ljudje pripovedujejo, da so pred leti pri Notr. Gorici izkopali franco-skega vojaka, seveda samo okostje, in orožje. Najdejo se vedno podkve, star denar, stari meči, našlo se je že

več dolgov z verigami, okostje itd. Odkar se močvirje pridno požiga in kanalizira, znižuje se neverjetno hitro nivo površja. Nekateri deli močvirja so že tako meljorirani, da jih kmetje lahko obdelujejo. Pri oranju takih zemljišč pa morajo izravnati neštevilno veliko hrastovih kolov, ki so ostanki stavb na koleh. Mnogo interesantnosti krije paš ljubljansko močvirje, katero pa je treba pridno opazovati in raziskovati. Ker se učitelj v Noz Gorici v resnici zelo zanima v tem oziru, bilo bi pač želeli, da se ga v njegovem delovanju nekoliko podpira, ker so stroški, posebno plačevanje dninarjev, včasih precej visoki.

— Tombola na Ježici. Pretečeno nedeljo so imele Marjane de vice tombolo. Dobitkov in denarja so veliko dobile. Govorilo se je, da bodo imele tombolo samo med seboj, a ker so tuintam povedale, kaj da bode, nanosili so jim ljudje dosti dobrot. Potem pa vendar niso bile med seboj, temu so šle vse ženske z otroki in tudi nekaj odraslih moških po popoldanski službi božji v mežnarijo, kjer se je vršila tombola. Tudi hodijo nekatere teh Marijinih devic, cerkvene pevke namreč, pridno po gostilnah, kjer pijejo, pojejo in plešejo pozno v noč ter se sladko ginjene vračajo domu. Ker je »prednica« ž njimi je to gotovo dovoljeno, akoravno se je drugače vedno pred plačjem in popivanjem svarilo. Neki stari mož je rekel, da se bo Marijina družba razcepila v dve družbi in sicer bodo imele starejše izmed njih ime »Spokornice«. Mlajše ostanejo menda »device«.

— Prostovoljno gasilno društvo na Vrhniki priredi v nedeljo 26. t. m. v prostorih »Vrhniske čitalnice« veselico združeno s petjem, burko »Putifarka«, plesom in pristo zabavo.

— Veselica v Logatcu. »Logaški samci« so priredili dne 19. t. m. plesni venček v prostorih hotela Kramar. Veselice so se udeležili vsi uradniki c. kr. okr. glavarstva in c. kr. sodišča. Posetniki pa so prišli tudi iz Planine, Rakeka, Pestojne Idrije in Vrhnike. Veselice je aranžiral g. Prevc. Take veselice še ni bilo v Logatcu in je bila tako obilo obiskana, da so bili vsi prostori tako polnoštevilno zasedeni, da so si gospodje drug drugemu svoje sedeže posojali. Prvo četvorko je plesalo v dveh vrstah 44, zadnjo pa 36 parov. Godba 27. pešpolka je prav dobro svirala ter je igrala veliko več komadov, nego je bilo v plesnem redu označeno. Kapelnik godbe se je sam izrazil, da še ni videl take veselice nikjer na deželi, da bi bila tako dobro obiskana. Zato bode posetnikom prireditelj plesnega venčka »Logaških samcev« ostala gotovo v najlepšem spominu. »Logaški samci« pa so lahko ponosni na uspeh tega plesnega venčka, ker se jim je tako imenitno in živahno obnesel.

— Nesramnost „Naprejevega“ urednika „Antona Kristana.“ Zadnji »Napreje« priobčuje v notici »liberalna žlindra« v tem listu dne 25. pr. m. napačno tiskani stavek, ki se je glasil: »Za tretji razred pa naj bo Anton Kristan že v naprej uveren, da si ga njegovi somišljeniki prav gotovo ne bodo osvojili, pač pa si ga bodo znali pridobiti klerikalni socialisti ali pa narodno-napredni delavci, ali pa tudi mogoče zadnji dvoji združeni! Takoj drugi dan potem pa je priobčil »Slov. Narod« popravek, po kojem se je imel dotični stavek prav glasiti: »... pač pa si ga bodo znali pridobiti klerikalci ali socialisti, ali pa narodno-napredni delavci, ali pa tudi mogoče zadnji dvoji združeni. S tem je seve popolnoma drugačen zmisel dotičnega stavka. Ker smo prepričani, da je Kristan bral dotični popravek, vedoma namenoma zlorablja nastalo pomoč, in lahko označimo tako početje kot nesramno. A tudi nadalje laže Kristan v že omenjeni notici, ko pravi, da se je pisalo, da se krčijo socialni demokrati, ko se je vendar povedalo, da se krči krog Kristanovih somišljenikov. Ne smatramo namreč Antona Kristana za socialnega demokrata, ker človek, ki si je upal pretiti delavcem z denunciacijo, kojega politika stremi le za njegovimi osebnimi koristmi, gotovo ne more biti tak. Za to pa tudi Kristan ne more govoriti o socialnih demokratih, ampak le o svojih somišljenikih. Zavračamo z vsoto odločnostjo Kristanovo zlobno in lažljivo pisavo. Zapiše naj si v prvem »Napreju« z debelo tiskanimi črkami: »Sram naj me je!«

— Na Dvoru je bil 19 febr. redni občni zbor bralnega društva »Mira« v društvenih prostorih pri g. Klincu. Društvo se dobro drži, da si ima mnogo nasprotnikov in zdaj še celo pri nekaterih, ki so prej svoje naprednjaštvo očitno kazali. Ker ima društvo nekaj odličnih podpirateljev v Žužemberku in drugje, ga ne pokaže noben vihar. Pred kratkem

je izgubilo društvo zvestega člana g. Matija Hitija, pomožnega učitelja v poklju. Umril je v visoki starosti 85 let. — Učitelj je bil celih 56 let po raznih krajih Kranjske. Bil je blag, humora poln in šegav mož. Nahuha ga je spravila na boljši svet.

— Novomeške novice. Prejšnji »Hotel Schwarza« je postal »Hotel črni«. Liberalnega hudiča, ki so ga v tem hotelu negovali nemški študenti, so g. proš. g. vikar in g. mežnar slovesno »panali«. Imenovanje uradnika mestne hranilnice je vzbudilo med novomeškimi pomožnimi uradniki veliko nevoljo. — Pripravlja se predstava »Legioner jera«. — Zadnje dni predpusta bo letos tu nenavadno mnogo porok.

— Sprememba v Koledarju. Prijateljica našega lista nam piše: Blagorodni gospod! Morda je pri vas na razpolago kakšen unikum koledar, da mi pojasnite, koliko dni imajo letošnji meseci. Verjete mi — dolgih se bojim — pa gotovo še kdo drugi. Skrbim me res, ker sem štala v »Domoljubu« z dne 16. t. m. št. 4 stran 57 (z Zatišine) da je bil v januarju 40 dan zelo slovesen, ne vem pa, ali jih je bilo še kaj naprej. Znašiti pa, da gospodom okrog »Domoljuba« tako zelo prija predpustni čas, pa tako hitro mineva! Daljši že ne more biti, nego je letošnji, pa še — prekratek. Pa ste svojedobno pisali, da bodo Nemci imeli samo enajst mesecev — ko je Jenner pobegnil. Nam Slovencem se tega ni treba bati, imamo precej Prosenec. Sedaj smo pa še tako srečni, da so nam ga »dobrotljivi gospodje« za predpustne odpustke podaljšali. Do solz genljivo! Nadejam, da mi pojasnite to zadevo in prav hvaležna vam — bodem! Poklon! ...

— Ubegla vola. Dober teden je od tega, odkar sta v Logatcu iz voza tovrstnega vlaka ušla dva vola, ki sta besneče divjala ob progi južne železnice, ter naposled po štirih dneh pridrla v borovniške okolice. Lastnik, mesar iz Idrije, obljubil je za vsa kega ujetega vola 50 K, za mrtvega pa 20 K, toda nikomur se ni posredilo, divja vola ujeti ali ukrotiti. Šele te dni so po naključju enega ujeli v nekem vodnjaku. Ko so ga izveklili, je po nekoliko urah poginil. Bil je popolnoma onemogel lakote je kar z zobmi škripal in imel je obrabljene skorje vseh parklje.

— Pozor pred tujimi vsiljevalci vina. Naša izborna poskušna klet v Ljubljani nam je lep dokaz, koliko dobrega in cenenejšega vina se nahaja v deželi. Uprav zaradi tega se mi zdi predrzno, da tuji čestokrat židovski vinotroci vsiljujejo našim gostilničarjem po deželi svoja »vina«. Med takimi židovskimi tujimi trdkami je tudi takozvana »Uzorna pivnica« v Zagrebu, ki prav bahato vsiljuje svoje tekočine v naših krajih. Ta »uzorna« ni nič ko pristno židovsko podjetje.

— Iz Hotedriče se nam poroča, da je bilo trgovskemu pomočniku g. Jožefu Brusu v prodajalnici vlomljeno in ukradeno 270 K denarja, 3 zlati prstani in dve fini srebrni uri, od katerih je imela ena srebrno verižico in zaobesek lisico. Ena ura je imela napis »Austria«, druga pa »Prizision«. Tatovi so baje dosedaj še neznani.

— Celjsko poročno sodišče je obsodilo kmetico Jero Mohorko iz Lohič in njenega sina Urbana vsakega v 7letno ječo. Sin Urban je namreč na materino priporočanje streljal na svojega očeta Fr. Mohorka ter ga nevarno ranil. Očim mu je bil obenem stric, ker je njegova mati po smrti svojega prvega moža vzela njegovega brata.

— Poročil se je v Celju gosp. Ivan Tavčar iz Laškega trga, sin pokojnega uradnika Ivana Tavčarja, z gospico Márico Zakrajšekovo. Čestitamo!

— Konkurzi v Mariboru. Trgovca Josip Pichler in pek Avgust Zinky v Mariboru sta v konkurzu.

— Poneveril je v Trstu 40 vred moke, v vrednosti 1300 kron, 41letni pek Makso Gregorič iz Ljubljane. Gregorič se zaprl.

— Policija v Pulju se poddržavi ter se že vrše tozadevna pogajanja z mestno občino in deželnim odborom.

— Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov, »Sava« na Dunaju priredi svoj 1. izredni občni zbor dne 25. svečana ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih.

— Karavanski bratje priredijo dne 25. t. m. v gostilni G. Vetterja v Florijanskih ulicah št. 6 veselico.

— Kobelkov, umetnik brez nog in rok. V Latermanovem dreverodu je videti čuden fenomen: šlo veka brez rok in nog, ki se pa giblje brez tuje pomoči, ki ume pisati, risati, slikati, streljati i. t. d., vse —

brez rok. Ta Judoviti 'mož je Rus Nikolaj Vasiljevič Kobelkov. Kakor je nenavaden njegov pojav, tako nenavaden je tudi njegova življenska zgodovina. Kobelkov je bil rojen v Novajzensku v Sibiriji kot sin nižjega uradnika v carskih rudokopih. Starši so bili seveda ne malo presenečeni, ko so dobili sina brez rok in nog. Vkljub temu se je Nikolaju posvetila vsa pozornost in dobra vzgoja; z desetimi leti je prišel Kobelkov v šolo k nekemu popu v Tobolstvu, ki ga je naučil čitati in pisati in ga poučeval tuži z dobrim uspehom v drugih strokah. Ko je bil deček star 15 let, je prišel v Tobolstvu neki nemški cirks, čigar lastnik Berg je pregovoril Kobelkova, da se je pridružil njegovi družbi. Od tega časa je Kobelkov neprestano na potu križem sveta in povsodi vzbuja splošno pozornost in zanimanje tako med občinstvom, kakor zlasti v učeniških krogih. Zanimivo je, da je mož brez rok in nog oženjen z neko Dunajčanko, ki mu je rodila 11 otrok, od katerih živi 5 dečkov in 1 dekle. Priporočamo, da naj nikdo ne zamuti prilike, si ogledati tega nenavadnega moža, to tembolji, ker je tudi v kinematografu videi interesantne prizore iz rusko japonske vojne.

— Mednarodna panorama. Kdo ni leta 1900 hrepel, obiskati svetovno razstavo v Parizu! Toda redki so bili Slovenci, ki so si lahko izpolnili to željo. Sedaj pa lahko naknadno nadomestimo zamujeno ter si za par desetice ogledamo najnaravnejšo reprodukcijo razstave v tukajšnji panorami. In vse to lahko napravimo v miru, brez bojazni za kurja očesa, ki so v Parizu na razstavi bila čestokrat »podlaga tujčiji peti«. — Prihodnji teden se razstavi prekrasna Svica.

— Nesreča. Delavec Ivan Korošec je padel pri delu na Jesenicah z visokine sedmih metrov in si pri padcu tako polomil rebra, da je malo upanja, da bi okrevaj. Prepeljali so ga z južnega kolodvora z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Vlak sta se obdrgnila včeraj na tržaški progi južne železnice. Pri tem sta se strojevodja gosp. Andrej Fino na glavi, kurjač g. Ant. Rozman pa na nogi tako poškodovala, da so ju morali v kupeju prepeljati na tukajšnji južni kolodvor, od tod pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Nepredvidna vožnja. Si noči je hlapec Ivan Dolinar po Florijanskih ulicah tako naglo in nepredvidno pripeljal, da je podrl pod voz A. Š. iz Siške ter jo znatno na nogah poškodoval.

— „Plačal“ mu je. Včeraj je J. N. v neki hiši na Zaloški cesti opomnil pekovskega pomočnika Ivana Kranjca radi nekega dolga. Ta je pa Nu. plačal s tem, da ga je vrgel iz veže in ga na cesti vrhu tega še pretepel.

— Izgubljene in najdene reči. Slovenski učenec Bogomir Plešničar je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Inženirjeva vdova gospa Frančiška Kulpovala je našla srebrno zapestnico. — Slovenska učenka Jožefa Lavrenčičeva je izgubila črno denarnico z vsebino 5 K 18 vin.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 250 Slovencev, 60 Hrvatov, 60 Macedoncev, 40 Črnogorcev in 27 Grkov. — V Slavonijo je šlo 40 Slovencev tesačev, v Inomest 60 Hrvatov, na Westfalsko 40 rudokopov, v Lesce pa 70 Macedoncev. — S Pruskega je prišlo 50 Hrvatov, 100 Hrvatov in Slovencev ter 26 Ogrov pa se je pripeljalo iz Hruiče.

— Slovenci v Ameriki. Poročila se je v slovenski cerkvi v Pittsburghu gđ. Tončka Krašovec, rodom iz Sevnice z g. Francem Valantom.

— Najnovejše novice. Velikanska eksplozija se je pripetila v rudniku »Virginia« bri Birminghamu. 107 oseb je ubitih.

— Dobra gospodinja. Na Dunaju je umrla gosposlinarka Marija Hammerl, ki je zapustila svoji dve hiši, vredni 300.000 K svojima dvema deklama Mariji in Rozi Rinner.

— Ukazano mesto postane Milan, ker štrajka 3000 peric.

— Velika eksplozija se je pripetila v Baku na ladji, ki je bila otovorjena z nafto. Nad dvajset oseb je bilo usmrčenih.

— Od kod izvira poslanca grofa Sternberga je za vojaški stan, pojasnjuje vojno ministrstvo v posebni okrožnici. Grof Sternberg je postal leta 1888. pri Sien v rezervi, toda še istega leta se je uvela proti njemu preiskava častnega sodišča, ker ni hotel plačati nad 12.000 K dolga, ki ga je napravil v igri. Za tedaj je odhitel svoji usodi le s tem, da ga je znani

psihater prof. Krafft-Ebing proglasil za duševno zmedenega ter so ga za poldrugo leto dali v neki sanatorij. Pozneje se je častna zadeva obnovila ter je bil degradovan, češ, da je stanovsko čast onemastil.

— Dva konja za — 10 kron. Prijatelj našemu listu nam piše: »Malo dni pred božičem sem bil na izprehodu proti prijaznemu gozdiču sredi polja. Neki kmet ravno orje za »praho«, ko ga vpraša mimoidoči znanec iz sosednjega sela: »I, Stanko, od kdaj pa imaš ta dva konjika?« — Orač mu odvrne: »Kupil sem ju včeraj od žida za 10 kron. Konjika sta bila sicer majhna in pa tudi precej sestradana, ker jima žid ni imel česa jesti dati. — Radi izredno velike suše v lanskem poletju niso ljudje tukaj v Galiciji pridelali skoraj nič sena; otavo jim je pa zalila ali pa odnesla povodenj v pozni jeseni. — Zato je pa tudi čudno videti sedaj v trdi zimi, kako si mali, mršavi konjiki med snegom iščejo hrane po ozimini! Še skupno slamo s streh od skednjev in klanec bodo morali pokladati živini za klajo. Goveja živina je take sestradana, da se komaj giblje!«

— Žena Maksima Gorkega. Jekaterina Volšin je bilo dekle, ki ime sedanje žene Maksima Pješkov-Gorkega. Ona izvira iz sloveče ruske plemiške rodbine, ki je dala ruski državi mnogo častnikov. Tudi v sedanji voji z Japonci je mnogo njenih rojakov bilo ubitih in ranjenih. Gospa Jekaterina je dražestna, nežna in vitka, plavalasta, velikih sanjavih oči in bujnih las. Zelo je nabožna ter s svojo plemenito zunanostjo in z duševnimi svojstvi takoj pridobi ljubezen vsakega, kdor je kdaj z njo občeval. Seznanil se je Gorki z njo v Saratovu, kjer je bil pri nekem listu za podlistkarja. Tudi gospica Volšin je sodelovala pri istem listu. V zakonu imata dva otroka, 7 letnega Maksima in 4 letno Jekaterino. Pretečeno leto sta otroka hudo zbolela ter sta oče in mati šla z njima v Jalto. Od tam je Gorki šel v Rigo, Petr grad in Kijev, kjer je osebno poučeval svojo novo dramo »Leta gostia«. V decembru in januarju se je bavil s pripravo, da ustanovi lastno gledališče v družbi z bogatašem Morozovom. Že prihodnjo jesen bi se moralo gledalšče otvoriti. Za svečano otvoritev je pisal Gorki novo dramo »Otroci solnce«, a od dela so ga odtirali v ječo.

— Zelo izvrstno sredstvo proti influenci in njenim posledicam je lekarnarja A. Thieryja balzam, ki pospešuje tudi prebavljanje in odstranjevanje bolezni v želodcu, črevih, na mehuru itd. ter krepi človeka. Tudi lekarnarja A. Thieryja centifolijsko mazilo je izvrstno sredstvo, ki bi ga ne smeli pogrešati niti doma niti na potovanju. O tem nas prepriča brošura s tisočimi originalnih zahvalnih pisem, ki jih pošlje na željo vsakemu zastojni lekarni »pri Angelu varhu« A. Thieryja v Pregradi pri Rogški Slatini.

— Kras moža. Kakor poročajo berlinski časopisi, so prišli brivci silno agitacijo proti polni bradi. Ponosni kras moža je brivcem — bodi dovoljena ta fraza: trn v peti, ker jim krati zslužek. Nasprotno je pa sedanja moda povzdignila sorodni stan izdelovalcev vlasulj. Moderne frizure ženskih las potrebujejo namreč mnogo tujih las, in to je seveda gospodom izdelovalcem vlasulj prav všeč.

— Tatvina na pošti. Za narodno banko v Beogradu se je odpelalo iz Kremenice na Ogrskem 144 zabojev srebrnega denarja. V Kis Kóšu so pa konstatirali, da enega zaboja s 50 kilogrami manjka. Preiskava je uvedena. Ukradenega denarja je bilo okoli 10.000 K.

— Avtor „Ben Hurja“ umrl. V Crawfordville (ameriška država Indiana) je umrl te dni pisatelj slovedega romana iz Kristusovih časov »Ben Hur«, general Lewis Wallace v starosti 75 let. Wallace je bil prvotno odvetnik v svojem rodnem mestu. V državljanski vojni se je po, vzdignil do generala. Pozneje je bil vrhovni gubernator države Utah, od leta 1881. do 1885. ameriški poslanik v Carigradu, pozneje pa zopet odvetnik. Njegov roman »Ben Hur« je izšel leta 1880. Pozneje je izdal še nekatera zgodovinska dela.

— Šola za ptice. Gospica Virginija Pope v Ameriki, ki je najprej ustanovila zdravilišče in hotel za ptice ter je pri tem imela priliko, da se je spoznala s ptičjo psihologijo, je sedaj ustanovila šolo, kjer uči ptice govoriti, igrati in peti. Papige so seveda še najboljšje učenke. Papiga »mis Charlie« se je naučila 500 besed — mnogo več jih ne rabijo pri nas katoliški analfabetje za celo obdobje —, prav dobro zna izpeti devet pesmic, med njimi arije iz Trubadurja. Poučevanje se začne s tem, da se vsi poznati ušenci nauče pozdraviti svojo učiteljico pri vstopu z »dobro jutro«. Za učenje v glasbi rabi učiteljica piano, kitaro, fonograf, gra-

mofon itd. Neka ptica se je naučila z nogo igrati celo pesmico na pijanu (?) Več ptic pa se naučilo popolnoma pravilno skalo.

— 2000 kron za prst. »New York World« prinosa oglaš, v katerem se ponuja 2000 K za zdrav ženski prst, ki bi se cepil na drugo roko. Ženska, ki bi hotela v ta namen prodati svoj prst, ne sme biti stara nad 45 let.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. februarja. V današnji seji je poslanska zbornica izvolila zopet grofa Vetterja za predsednikom. Grof Vetter je dobil 216 glasov, 45 glasovni je bilo praznih, 3 glase je dobil Schönerer, 2 pa grof Sternberg. Vetter je izvolitev sprejel. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o rekrutnem zakonu. Govorili so Iro, Conci, dr. Fort in minister Welsersheimb.

Dunaj 22. februarja. Prezident Vetter je sklical klubove načelnike na konferenco, v kateri se jim je zahvalil za današnje izvolitev in jim je naznanil, naj bodo pripravljeni, da se v ne dolgem času definitivno umakne Izrekla se je želja, naj bi Vetter ostal na svojem mestu, dokler ne bodo nove volitve.

Budimpešta 22. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je prišlo do prvega konflikta. Neodvisna stranka neče v odseke voliti tistih kandidatov, ki jih je vladna stranka določila kot svoje zastopnike.

Budimpešta 22. februarja. Neodvisna stranka se posvetuje o ponudbah, ki so ji bile stavljene za slučaj, da se imenuje prehodno ministrstvo. En del stranke neče nič slišati o takem prehodnem ministrstvu.

Budimpešta 22. februarja. Daranyi je izjavil, da on ne sestavi prehodnega ministrstva, ker ne more sprejeti pogojev, ki jih je določila krona.

Rusko-japonska vojna.

London 22. februarja. Reutersjev biro javlja, da na dvoru v Petrogradu zmaga stranka, ki se zavzema za mir. Ta stranka predlaga, naj se Japonski prepušči Koreja in južna Mandžurija s Port Arturjem, naj se plača Japonski vojna odškodnina in na postane Vladivostok odprt pristan.

London 22. februarja. »Daily Telegraph« poroča, da čaka Kamimura v indijskem morju na rusko brodovje in da je kmalu pričakovati velike pomorske bitke.

Poslano*)

G. dopisnika »Strelce iz Selške doline« vljudo prosim, da naj v prihodnje ne spravlja v zvezo ljudi iz kraja, ki nimajo nič stika s prireditelji gasilnega društva v Selcih. Vse povsod je običaj pri gasilnih društvih, vsako leto prirediti zabavo s plesom na korist društva, torej se je tudi v Selcih letos priredilo istotako.

Torej prosim oziroma, osobito za ga silno društvo, ki je za vse!

Fran Tavčar
načelnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Z ozirom na moje poslano, priobčeno v 19. št. »Slov. Naroda«, v katerem sem izjavil, da na »Slovenčeva« obrekovanja in zasramovanja odgovorjam le na pristojnem mestu, prosim gospode somišljenika, ki me v »Slov. Narod« nekako zagovarja, naj opusti vsako razpravljanje o dopisih, tikajočih se moje osebe.

Ker me »Slovenčevci« dolže, da jaz pod tujo krinko zagovarjam same sebe v »Slov. Narod«, prosim slavno uredništvo, naj potrdi, da jaz z nepodpisanimi članki iz Cerklj nimem v nikaki zvezi. (Op. ured.: Potrjujemo.)

»Slovenčevemu« dopisniku pa bod povedano, da bi bilo pod moje častjo odgovarjati njemu, kot posestniku diplome patentovanega lažnjiveca in obrekljivca.

Cerklje, 17. svečana 1905.
Josip Lepajne.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti teškotam prebivanja in vsem naslednjim mnogim sedenja in napornega duševnega dela je upravnih potrebno potrebno zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnava ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan doktor A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseli je izrečno sahtevati MOLL-ov preparat, raznamovan s varnostno znamko in podpisom. 3 7-3

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
51 Dobiva se povsod. 671

Zahtevajte
ilustrovani cenovnik
podjetja za zarnice
„Ideal“ 35
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez instalacije
in nevarnosti. Poraba 1 $\frac{1}{2}$ kr. na 1 uro.

Protin
revmatske
bolečine?

Zoltánovo mazilo
priznana tako dober lek za vdrgnenje se
dobja v vsaki lekarni steklenica za 2 K.
Po pošti razpošilja

lekarna ZOLTÁN, Budapešta,
V. Szabadságter.

Na tisoče zahval-

nih pisem iz vsega sveta
obsega pojasevalna in
podočna knjiga kot do-
mači svetovalec o lekar-
narja A. Thierryja
balzamu in centif.
mazilu kot nenado-
metnem sredstvu. Po
štirne prosto dobo to
knjižico naročniki bal-
zama in tudi sicer na
zahtevo gratis. 12 malih
ali 6 dvojnatih stekle-
nic balzama stane K 5,
franko z zabojčkom itd. 2 lončka centif-
lijskega mazila franko K 3-60.

Lekarnar A. THIERRY v Pregradi
pri Rogasčki Slatini.
Namnite mi ponarejalce in prodajalce po-
naredb mojih edino pristnih izdelkov, da
jih kazensko zasledujem. 3175-17

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura
za lase
katera okrepčuje lasišče, odstra-
njuje luske in preprečuje izpa-
danje las.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dva steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specijali-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljava cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 21-8

Zdravilski
konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5-—, 1/3 st.
klienica K 2-60. — Na prodaj v
boljših trgovinah. 21

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt s smanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

Darila.
XVIII. izkaz daril za Vegov
spomenik.

Kapitelj vojaškega reda Marije Terezije
2000 K; dvorni svetnik dr. Ivan Zindler.
Inomost 10 K; dr. Julij Vaty, Kološvar 10 K;
Splošno kreditno društvo v Ljubljani 25 K;
prof. dr. Stolz v Inomostu 7 K; Peter Gra-
selli, deželni odbornik v Ljubljani, 20 K;
pevsko društvo „Zarja“ na Brdu 40 K; di-
vizijski artiljerijski regiment št. 42 Dunaj
30 K; upravništvo „Slov. Naroda v Ljub-
ljani 1 K. Skupaj 2143 K. Prenos 17. iz-
kaza 15 709 K 49 vin. Vse skupaj 17 831 K
49 vinarjev.

Z najlepšo zahvalo in prošnjo za na-
daljna darila.
Ljubljana, dne 13. februarja 1905.
Osrednji odbor za Vegov spomenik v
Ljubljani.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 21. februarja 1905.	Denar	Blago
Naložbeni papirji.		
4 $\frac{1}{2}$ % majeva renta	100-25	100-45
4 $\frac{1}{2}$ % srebrna renta	100-20	100-40
4 $\frac{1}{2}$ % avstr. krona renta	100-20	100-40
4 $\frac{1}{2}$ % zлата	120-—	120-20
4 $\frac{1}{2}$ % ogrska krona	98-20	98-40
4 $\frac{1}{2}$ % zлата	118-96	119-15
4 $\frac{1}{2}$ % posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4 $\frac{1}{2}$ % posojilo mesta Split	100-—	101-—
4 $\frac{1}{2}$ % Zadar	100-—	100-—
4 $\frac{1}{2}$ % boš. here. žel. pos. 1902	101-30	102-30
4 $\frac{1}{2}$ % češka dež. banka k. o.	100-15	100-65
4 $\frac{1}{2}$ % ž. o.	100-15	100-35
4 $\frac{1}{2}$ % zst. pisma gal. d. hip. b.	101-40	102-20
4 $\frac{1}{2}$ % pešt. kom. k. o. z.	107-50	108-50
4 $\frac{1}{2}$ % 10% pr.	100-10	101-—
4 $\frac{1}{2}$ % zst. pisma Innerst. hn.	100-50	101-20
4 $\frac{1}{2}$ % ogrske cen.	100-25	101-25
4 $\frac{1}{2}$ % dež. hr.	100-75	101-75
4 $\frac{1}{2}$ % z. pis. ogr. hip. ban.	99-—	100-—
4 $\frac{1}{2}$ % obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.	99-50	100-—
4 $\frac{1}{2}$ % obl. češke ind. banke	318-90	320-90
4 $\frac{1}{2}$ % prior. Trst-Poreč lok. žel.	100-75	101-75
4 $\frac{1}{2}$ % prior. dol. žel.	100-75	101-75
4 $\frac{1}{2}$ % juž. žel. kup.	100-75	101-75
4 $\frac{1}{2}$ % avst. pos. za žel. p. o.		

Srečke.	1860/1	1864
Srečke od 1. 1860/1	187-—	189-—
„ „ 1864	276-—	281-—
„ tizske	172-—	174-—
„ zem. kred. I. emisije	308-—	317-—
„ „ II.	302-—	312-—
„ ogr. hip. banke	275-—	279-70
„ srbske s. frs. 100-—	98-—	103-—
„ turške	135-35	136-35
Basilika	23-10	25-10
Kreditne	476-—	487-—
Inomostske	79-—	83-—
Krakovske	88-—	92-—
Ljubljanske	66-50	70-50
Avst. rud. križa	55-20	57-20
Ogr.	33-25	35-25
Rudolfove	65-—	69-—
Salebarske	76-—	81-—
Dunajske kom.	538-—	547-50

Beimice.	90-50	91-50
Južne železnice	652-—	653-—
Državne železnice	1640-—	1650-—
Avstr.-ogr. bančne delnice	678-50	679-50
Avstr. kreditne banke	782-50	783-50
Ogrske	250-—	251-—
Živnostenske	667-—	673-—
Premogovop v Mostu (Brux)	523-25	523-25
Alpske motan	2490-—	2499-50
Prške žel. ind. dr.	531-—	532-—
Rima-Murányi	806-—	808-50
Trbovljske prem. družbe	578-—	581-50
Avstr. orožne tovr. družbe	176-25	177-75
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11-34	11-38
C. kr. cekin	19-08	19-10
20 franki	23-48	23-54
20 marke	23-92	24-—
Sovereigns	117-20	117-40
Marko	95-45	95-60
Laški bankovel	263-—	264-—
Rubli	4-84	5-—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 22. februarja 1905.

Termin.	sa 100 kg. K	19-86
Pšenica za april	100	19-66
Pšenica maj	100	17-42
Pšenica oktober	100	16-42
Rž	100	14-92
Koruzna	100	14-92
Oves	100	14-18

Efektiv.
Nespremenjeno.

Pasti za podgane, dihurje, krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpošilja trgovina 2553-26
STREL v Mokronogu, Dolenjsko.
Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Brázay
Francovo žganje
prodajajo samo v oblastveno varovanih steklenicah, ka-
kršno kaže poleg stoječa podoba. Na etiketi, kapici in
na zamašku mora imeti vtisnjeno vpisano varstveno
znamko, ker le potem imate jamstvo, da ste dobili edino
pristno, po učinku in dobroti staroslavno **Francovo**
žganje Brázay. Zavračajte druge izdelke kot nadome-
stilo za **Francovo žganje Brázay.** Naprodaj povsod.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseskozi slovensko narodno upravo. 5-22
Generalni zastop v Ljubljani, šegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodarskih ulicah šte. 12.

Javna zahvala.

Gospod Viktor Tandič, uradnik Ko-
slerjeve pivovarne, nabiral je letos kakor
tudi že lani v Ljubljani med svojimi znanci
prostovoljne prispevke za tukajšajo šolsko
kuhinja, ter mi je to dni vposlal kolekto s
sto kronami. Oboje sem koj izročil blagomu
namenju. Imenovanemu gospodu, vrlimu
rojaku, kakor vsem p. n. dobrotnikom da-
rovalcem prispevkov izrekam tem potom
svojo in podpirane mladine najtoplejšo
javno zahvalo s željo, da se jim dobro
delo s dobrih pover, ter s pripombo da
dobi vsak solski dan 130 učencev toplo
kosilo.
Trg Šmarje pri Jelšah, 20. febr. 1905.
Ferlino, župan.

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 16. februarja: Ivan. Paternost,
priljenec, 34 let, Poljanski nasip 56. letika.
— Ana Rapuš, delavčeva hči, 2 in pol leta,
Velike Colnarske ulice 5. Bronchitis capill.
Dne 17. februarja: Fran Ločnikar, de-
lavčev sin, 2 in pol mes., Cesta na loko
17, Bronchitis.

V deželni bolnici:
Dne 15. februarja: Ivana Pip, uradnega
sluge hči, 4 mes., Pneumonia. — Alojzij
Povho, delavec, 24 let, Pilegmone in r.

V vojaški bolnici:
Dne 14. februarja: Rok Peinhaupt, c
kr. pešec, 22 let, ga je konj ubil.

Meteorološko poročilo.

Vikna nad morjem 506 m. Srednji arčni tlak 726-0 mm

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21.	9. zv.	737 6	02	sl. svzh.	oblačno
22.	7. zv.	737 7	02	sl. svzh.	sneg
2.	2. pop.	737 3	14	sl. jvzh.	sneg

Srednja večerajša temperatura: 0-9°
normala: 0-4°. — Padavina 62 mm.

Napredaj sta
2 skobelnika in stružnica
(Hobelbank in Drehbank)
v Ljubljani, Konjušne ulice št. 13
I. nadstropje.

Lepo stanovanje
v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, ku-
hinje, jedilne srambe in kabineta ter
s porabo perilnice in dela vrta, se odda
za majev termin 559-2
na Dunajski cesti št. 60.

Išče se dobro izurjena
prodajalka
za manufakturno prodajalno.
Ponudbe naj se pošiljajo na naslov
Anton Ogrin, Novo mesto.

1005 kosov za gl. 1-92.
Naročite varavnost pozlačeno uro z ve-
ričico s 3letno garanc. za dame, broško
s simili-briljanti in fin. boutonni, žepni
nožek, samoračunar, ki z njim na-
pravite takoj najtežji račun brez prej-
šnjega znanja, zraven pa 1000 namiz-
nih orodij, skupaj z uro, ki je sama
vredna denarja, dobite po povzetju za
gl. 1-92 od prvega dobavišča
eksportni dom
Ch. Kapelusz, Krakov.
Za neugajajoče denar naza. 576
Prosim za natančen naslov.

Mnogo prihranite
pri novih zgradbah in prezidavah
če rabite patentovane
malčevocementne stene in strope.

Prednost: varno pred ognjem in gobami, ne prepušča zvoka, prihrani se mnogo pro-
stora, travertin ni treba. Uvedeno že po vseh večjih mestih.
V Ljubljani pri hotelu „Union“
(okoli 4000 m²).
Na razpolago so svedoče vis. kr. deželne vlade, kr. ogrskega drž. stavbnega urada, mest-
nega magistrata zagrebskega in zagrebskega kr. gozdnega ravateljstva.
Zaradi pojasnij in preračunov se obračaje na imetnika patenta
arhitekta HOENIGSBERG & DEUTSCH
c. in kr. dvorna stavbna mojstra v Zagrebu. 261-10

Čaj
znanka Čajová konvice
Strokovnjaško mešane najbolj izbrane vrste
kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja.
Naprodaj imajo: Mib. Mastner, Ant. Krisper, Peter
Lassnik, Josip Murnik in Anton Stacul. 2616-7

St. 376 **Razpis stavbe.** 564-2

Mestna občina Škofja Loka razpisuje natečaj za
zgradbo nove mestne klavnice
ki se ima postaviti na mestni parceli št. 618 do konca oktobra tega leta.
Vsa stavbna dela, za katere je proračunjenih 50 796 K 14 vin se
le skupno oddajo.
Pismene kolekovane ponudbe z varščino 2500 K v gotovem denarju,
hranilničnih knjižicah ali državnih obligacijah po kurzu vrednosti, vložiti
so zapečatene do
dne 15. marca t. l.

pri podpisnem županstvu, kjer so načrti, pogoji in proračun med uradnimi
urami na ogled.

Mestno županstvo v Škofji Loki
dne 17. februarja 1905

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee.
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne obojni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
obojni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebnih vlakov. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m
zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd,
Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.).
Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak z Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare,
Heb, Marijane vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregene,
Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Ino-
mosta, Franzensfeste, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebnih vlakov: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani 1

Kufeké
Od tisočev
zdravnikov
priporočena
Najboljša
hrana
zdrave in na želodcu bolne
otroke.
Jzborna se je obnesla pri
bluvanju, črevesnem kataru,
driski, zaprtji i. t. d.
Otroci vspevajo izvrstno
pri tem in ne trpe prav
nič na
neprebavljivosti.
Dobi se v
lekarnah in drogerijah
Tovarna **R. Kufeké**
BERGEDORF-
HAMBURG IN DUNAJ, I.

Urarskega pomočnika in učenca sprejme takoj FR. P. ZAJEC

urar v Ljubljani. 575-1
„Narodna tiskarna“ v Ljubljani
sprejme takoj

hišnika

oženjenega in brez otrok. — Kurjači
imajo prednost.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 579
— Tekoči teden: —
Udobno potovanje po zanimivi
svetovni razstavi v Parizu
1900.

Fine marmelade

Ponujam brezhibno kakovosti vkuhanu sadje, svetlo in
gusto za rezanje, franco na vsako pošto
postajo, če odpošljem najmanj 5 g tiste vrste za
kilo gram

marmelada, slatkorumena	1.30
marmelade iz pomeranč, citron,	
brezov, trnj, grozdja, šipeča,	
belega, borovnice, brusnic in lingot	
marmelada iz ribeza in malin	1.40
melanča, najf. jabolčna	— 80
marmelada, češnjeva izdelana s sladkorjem	— 80
malinčev sok (lekarnarsko blago)	1.40
paradižnični sok 1 litrski posoda	1.40
češnje prazne	1.40
grah, mlad, zelen	— 44
„Naučajoč se vsemu nazaj, če se vrne z obratno pošto	
franko. Za večjo porabo posebne oferte. Pod 5 kg vsaka	
vrsta 10 h za kg več	3.30-6

Seheinbergerja tvornica konserv, vku-
hanega sadja na parno silo 363-1
DUNAJ, XIII Gurgasse 3.

BRADYjeve Želodčne kapljice

splošno priporočene vsled ojačujočega
in pospešujočega učinka na prebavila
ob pomanjkanju sili, motenih pre-
bavljanja in drugih želodčnih bo-
lečin.

Zahtevajte po lekarnah izrečno le
Bradyjeve želodčne kapljice

C. Brady, lekarna, zum König
von Ungarn, Dunaj I., Fleisch-
markt 1. 3235-5

Hiša na prodaj.

Dvonedstropna hiša s sta-
novanji, v sredini mesta, pripravna
za vsakršno rabo, se prodaja iz pro-
ste roke. 411-2
Več pove upravništvo „Slov. Nar.“.

V najem se oddajo
od 1. maja t. l. dalje v hiši št. 67
na Sv. Petra nasipu

pritlični prostori

s kletmi in pritlikino (tudi z rabo vrta),
vse jako sposobno za obrtna ali druga
podjetja, zaloge itd. F19-3

Vpraša naj se pri hišniku istotam
ali pa pri upravništvu „Slov. Naroda“.

20 stanovanj

srednjih in velikih, opremljenih z vsem
komfortom, največjim luksusom, elek-
trično razsvetlavo, kopalnimi sobami itd.

se odda v najem. 427-3

Poizve se v zalogi I. kranjske
odlikovane tovarne glasovirjev, Ljub-
ljana, Dunajska cesta št. 11, ali pa
Selenburgove ulice št. 6, vrata št. 16.

Podjetje

— išče spretnega —
krajevnega zastopnika
(Platzvertr.) proti plači in proviziji. — Po-
nudbe pod „GEHALT“ anonimni ekspedicijski
München v Graden. 580-1

GRAND PRIX

Pariške svetovne razstave 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 2921-40

Kovaškega pomočnika

20—25 let starega, ki je izurjen v pod-
kovanju konj in v okovanju vozov,
sprejme takoj **Franc Fon**, kovač v
Bovcu. 561-2

12. januarja 1905.

Gospodu Iekarnarju PICCOLI

Prosimo, pošljite mi 12 škatlic svojih
preizvrstnih salmijakovih pastil.

S spoštovanjem 359-9

Julija Milischka
Dunaj, XIV./I, Goldschlagstr. 1.

Sprejme se takoj
več deklet za vsako delo,
gospodinja za na deželo, zanesljiv
hlapec in dekla za farovž.

Pojasnila daje posredovalnica za delo
in službe 554-2

K. EGY
Sv. Petra cesta šte. 35.

Tam se dobi tudi izvrsten
kruh iz parne pekarnice.

Slovenske muzikalije

ravnokar izšle!
Govekar Fr.: Rokovnjači,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno K 10-70.

Posamezno:

1. Ouvertura za klavir . . . K 250
2. Kuplet za moški glas s
klavirjem . . . 1-
3. Zora vstaja, za sopran s
klavirjem . . . 1-
4. Cvetičih dekle prsa bela,
samospjev (sopran) z me-
šanin zborom ob sprem-
ljevanju klavirja . . . 2-
5. Mladi vojaki, koračnica za
klavir in petje . . . 1-20
6. a Oj zlata vinska kaplja
ti, samospjev z moškim
zborom . . . 3-
- b) Povsod me poznajo, sa-
mospjev iz „Zdravice“

Govekar Fr.: Legionarji,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno K 11-20.

Posamezno:

1. Zapoji mi, ptičica, glasno, pesem
za sopran s klavirjem . . . K 120
2. V petju oglasimo, moški
zbor s klavirjem . . . 1-80
3. Kuplet za moški glas s
klavirjem . . . 1-
4. Romanca, samospjev (tenor)
z moškim zborom ob
spremljevanju klavirja . . . 1-80
5. Ptica, pesem za sopran
s klavirjem . . . 1-20
6. Skoz vas, koračnica. Po
besedah J. Stritarja. Za
klavir (s petjem ad libitum) . . . 1-20
7. Sezidal sem si vinski hram,
samospjev z moškim zho-
rom. Za petje in klavir
iz „Zdravice“ . . . 3-

Dalje: 3268-16

Viktor Parma: Mladi vojaki, korač-
nica s petjem ad libitum. Ze 3. iz-
daja . . . K 120
Viktor Parma: Mladi vojaki,
za citre . . . 1-
Viktor Parma: Slovenske
cvetke, potpourri po slo-
vanskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Triglavске
rože, vaček po slovanskih
napevih . . . 250
Viktor Parma: Zdravice, za
petje in klavir . . . 3-

Žirovnik Janko: Narodne pesmi
z napevi, I. zvezek K 120, po
pošti K 130.
Žirovnik Janko: Narodne pesmi
z napevi, II. zvezek K 1-1, po
pošti K 110.

Največja zaloga muzikalij v Ljubljani.
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega
10.000 števil.

Mesečni abonement s premijami.
Razpošilja tudi na zunaj

Oton Fischer

trgovina z muzikalijami v Ljubljani.

Dr. IVAN ORAŽEN

zdravnik v Ljubljani
daje na znanje, da je **otvoril**
na **Turjaškem trgu št. 4** v I. nadstr.
svoj lastni

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se bode zdravilo: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, ne-
enake rame, skrivljene, ploske in čokaste noge, neenaka ledja itd.
Telovadili bodo tudi zdravi otroci, da se pri njih zabranijo taka
pohabljenja. (Proste vaje in vaje na aparatih.)

334-7

— Masaza za odrasle. —

Vse to se bo izvrševalo pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila
ob svojih ordinacijskih urah od 9-10 dopoldne in od 2-3. popoldne

v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstr.

Oklic javne prostovoljne dražbe zemljišča

vlož. šte. 47 k. o. Petersko predmestje II. del.

V soboto dne 25. februarja 1905 zjutraj ob 11. uri
vršila se bo javna prostovoljna dražba gospodu Josipu Petriču, posestniku v
Ljubljani, Martinova cesta h. št. 20 lastnega hišnega posestva vlož. šte. 47
k. o. Petersko predmestje II. del, v pisarni sodnega komisarja.

Hiša je novo zgrajena, leži na jako ugodnem prostoru, ima celo vrsto sob,
dvoran, skladišč in kleti, in je uporabna tako za raznovrstna podjetja, kakor
tudi za stanovanje.

To hišno posestvo je sodno cenjeno na 55.763 K in znaša tudi izklicna
cena 55.763 K.

Na hiši je vknjiženega posojilničnega posojila 45.000 K, kateri znesek za-
more ostati tudi še po prodaji na hiši vknjižen. Sploh ostanejo vsem vknjiženim
upnikom njih pravice nedotaknjene.

Ostali dražbeni pogoji so vsakemu na vpogled v pisarni dr. Josipa Furlana,
odvetnika v Ljubljani in v podpisnem uradu med uradnimi urami.

Prodajalec g. Josip Petrič si pridrži pravico, da sprejme v teku 3 dni po
storjeni dražbi enega od obeh najvišjih ponudnikov ali pa nikogar.

V Ljubljani, 15. februarja 1905.

August Drukar

substitut e. kr. notarja Ivana Plantana kot sod. komisarja.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.
Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9
priporoča svojo tovarniško zalogo
suknena, platnena in perilna blaga
po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-18
Poleg tega dovolim mojim cenj. odjemalcem pri odkupu
čez 10 kron 5% popusta.
Potrebščine za krojače in šivilje.*

Učenec

za špecerijsko trgovino se takoj sprejme.
Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 516-3

Varuj ženo!
Za vsako rodovino važno
ilustrovano knjigo o premo-
gem blagoslovu z otroki raz-
pošilja s prepisi več tisočev
zahvalnih pism tajno za
roko v avstr. anankah gospo
A. KATPA Berlin S. V.
Kindenstrasse 50.

Modna trgovina
Stari trg št. 13
veliko zalogo elegantnega blaga
za dame in gospode iz najbolj
renomiranih tovarn.
Vedno na voljo elegantne
Edne zaloge
patentiranih kravate
z ravnim spadalnim gumbo.
Nedostane nobene
Bluze, spodnja krila, predpasniki,
šerpe, žepni robci, damske čepice,
glave in trikot rokavice, moške in
damske nogavice, belo in tricot perilo
Solidno blago. Nizke cene.

Voda! Voda! Voda!

Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.

Inženir in vodni tehnik

K. LACHNIK

stavbeni podjetnik

Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4

prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev
kakor tudi brezhibno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.

== Tehnične izjave so brezplačne. ==

Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.

Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem,
izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno
na razpolago. 3356-16

Ernest Hammerschmidta naslednik 3474-13
MADILE, WUTSCHER & Co.
trgovina železnin in kovin
v Ljubljani, Valvazorjev trg šte. 6.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.